Lietuvos nacionalinė M.Mažvydo bibliotek a

Alp 2776

L.arch.

Registered by Australia Post - PublicationPrint Post Approved PP 349034/00034 Price $1.
The Echoes of Homeland - The Lithuanian Catholic National Weekly.

TĖVIŠKĖS AIDAI

Nr 22 (2152) 1999 m. birželio mėn. 8 d. Eina 44-tus metus Melbourne

Mes skelbiame, Viešpatie, tavo mirtį ir išpažįstame tavo prisikėlimą, kol Tu ateisi garbėje.

TIKĖJIMO PASLAPTIS

Kun. Jonas PAKALNIŠKIS

Kai Mišiose įokeliami eucharistiniai pavidalai, po kuriais slepiasi gyvasis Kristus, kunigas džiaugsmingai sušunka: "Tikėjimo paslaptis!" Ar tada mūsų širdys "nedega" (plg. Lk 24, 32)? Ar tada mes su tokiu karščiu kaip tas mokinys, kurį Kristus mylėjo, sušunkame: "Juk tai Viešpats?!" (Jn 21, 7). Jis yra čia! Tas, kuris mane myli ne mažiau kaip ir savo mokinį Joną. Tai jis mirė ir prisikėlė už mane, kad nuvestų mane pas Tėvą. Jis pasirengęs tuojau pat su manimi eiti, būti mano bendrakeleivis visose mano gyvenimo situacijose. Jis yra su manimi, kai aš liūdnas ir susimąstęs einu savo gyvenimo keliu, kaip tie Emauso mokiniai.

Iš Prisikėlimo pranešimo žinome, kad mokiniai tik tada atpažindavo Viešpatį, kai jis to panorėdavo ir kur jis panorėdavo jiems pasirodyti. "Jis eina pirma jūsų į Galilėją; ten jį ir pamatysite" (Mt 28, 7). Tik tada, kai jis atvers mūsų akis ir uždegs mūsų širdis, tik tada mes savo tikinčiose širdyse išgyvensime Kristų.

Ar ne taip atsitiko apaštalui Tomui? Tik tada, kai Jėzus leido jam paliesti savo žaizdas, tik tada Tomas parpuolė ir sušuko: "Mano Viešpats ir mano Dievas!" (Jn 20, 28)

"Mes skelbiame, Viešpatie, tavo mirtį!" "O neapsakoma Tėvo meilė; vergui išvaduoti atiduoti Sūnų!" Taip džiūgauja Bažnyčia Velyknaktyje skelbdama išganymą nešančią Viešpaties mirtį. Šv. Mišios šitą išganymo stebuklą atnaujina ir tą sudabartintą Jėzaus meilę ant kryžiaus nugręžia į mus.

Jėzaus mirtis yra radikalus Dievo įėjimas į mūsų žmogiškumą ir kartu į mūsų mirtingumą. Mirtyje Jėzus parodo savo, kaip žmogaus, radikaliausią sunykimą, giliausią vienatvę, kurią pakelti mes pagalbos prašome Marijos: "Šventoji Marija, melski už mus... dabar ir mūsų mirties valandą!"

Mirties baimės neįveiksime nei proto, nei savo darbų galia. Mirtį nugali tik be galo mylintis mus Trejybiškasis Dievas, kuris savo Sūnaus mirtyje tą kaltę išdildo ir mirtį nugali. Jėzaus mirtis yra kiekvieno žmogaus išganymo sąlyga.

Prisikėlęs Jėzus nužengė į mirusiųjų karalystę, kad visus, kurie buvo mirę prieš Jėzaus išganomąją mirtį, nuvestų į Tėvo garbę. Todėl Mišiose tuojau po konsekracijos yra kalbamos maldos už esančias skaistykloje vėlės.

"Ir pažįstame Tavo prisikėlimą!" Jėzus mums Mišiose yra kaip Nukryžiuotasis ir Prisikėlusysis. Jis yra Viešpats! Mano Viešpats ir mano Dievas! Nes "jei Kristus nebuvo prikeltas, tai tuščias mūsų skelbimas ir tuščias jūsų tikėjimas", bet dabar mes žinome ir tikime, kad "Kristus tikrai yra prikeltas iš numirusių!"

Meilė yra stipresnė už mirtį. Nemirtingumas ateina iš Dievo meilės. Kiekvienas žmogiškasis "nemirtingumas" yra praeinantis ir mirtingas. Mišiose Jėzus yra esantis ir dalyvaujantis kaip Dievo Sūnus ir kaip žmogus sudvasintu, nuskaidrintu, prisikėlusiu kūnu, kuris jau nebe priklauso nuo erdvės, laiko ir materijos.

Jėzus ir mus prikels, ir mums dovanos sudvasintą kūną. Kiek daug ši meilės paslaptis turi puoselėjančios jėgos tikinčiųjų gyvenime. Tai yra kankinių jėga. Steponas po akmenų kruša sušuko: "Štai regiu atsivėrusį dangų ir žmogaus Sūnų, stovintį Dievo dešinėje" (Apd 7, 56). Jaunutis Domininkas Savijus (1857) mirdamas sušuko: "Lik sveikas, tėveli.. kokias grožybes aš matau!" Aušvice mirštanti jauna moteris rodydama pro barako langą į kaštono medžio šakelę su dviem besiskleidžiančiais žiedais sakė: "Su šituo medžiu aš dažnai kalbuosi. Jis mano sako: "Aš esu čia! Aš – esu – čia! Aš esu gyvenimas – amžinasis gyvenimas. Todėl aš gyvenimui sakau – taip."

Besiskleidžiantis gyvenimas pavasarį gamtoje yra tarsi Dievo pirštas, kuris kartą ir mus pažadins amžinajam gyvenimui. Jėzus yra nuo mūsų pasitraukęs, kad paruoštų mums vietas, kad ir mes būtume ten, kur jis yra. Jis yra tasai, kuris myli iki kryžiaus mirties (plg. Jn 14, 2 ir t.)

Ar tu esi Mesijas – Dievo Sūnus? "Jūs matysite Žmogaus Sūnų, sėdintį Visagalio dešinėje ir ateinantį dangaus debesyse!" (Mt 26, 63) Bažnyčia nuo pradžios tikėjo, kad Viešpats greit ateis, kad atbaigtų tvėrimą. Tačiau niekas nežino to meto, kada žmonija bus paliesta.

Bet kiekvienas žino, kad gyvenimas teka ir eina į pabaigą. Žmogaus gyvenimo laikas trumpas. Kaip greit jis praeina. Tada pas mus ateis Viešpats, pas mane, pas jus!

"Mes skelbiame, Viešpatie, tavo mirtį ir išpažįstame tavo prisikėlimą, laukdami tavęs ateinant." "Ateik, Viešpatie Jėzau!" Taip meldėsi Bažnyčia pačioje pradžioje, taip turime melstis ir mes. O Viešpats į mūsų maldą atsakys: Taip, aš ateinu! (Apr 22, 20) Ir tai mes turime išgyventi kiekvienose Mišiose. "Ir Dvasia, ir sužadėtinė kviečia: 'Ateik!' Ir kas girdi, te atsiliepia: 'Ateik!' Ir kas trokšta, teateina, ir kas nori, tesisemia dovanai gyvybės vandens" (Apr 22, 17).

"Bažnyčios Žinios"

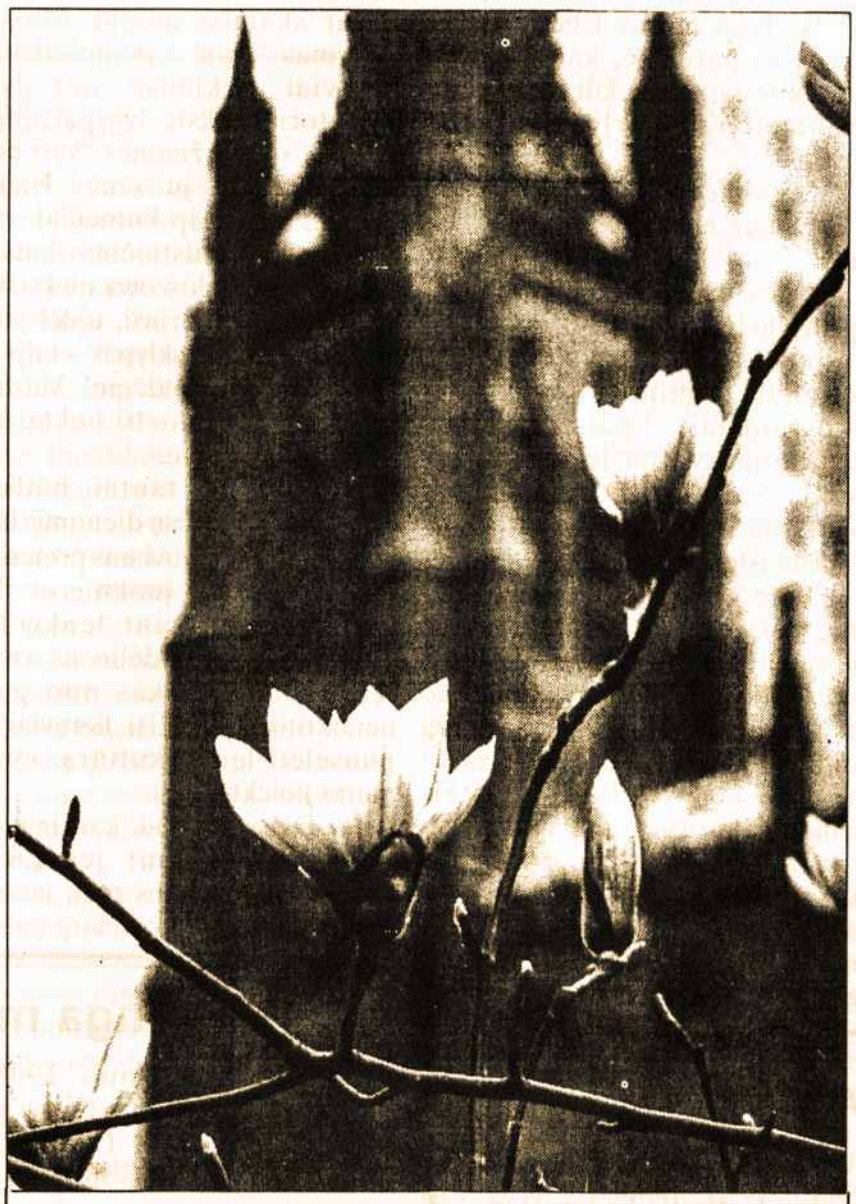

Kai pavasaris atvėrė
savo langus ir duris,
žemės veidu nuriedėjo
karštas saulės obuolys...

Sužydėjo gelsvos pienės
seno kaimo pakelėj,
žydi medžiai, žydi gėlės,
žydi ir laukai žali...

Paukštis suka savo lizdą
senos vyšnios šakose,
o aplinkui žemė skęsta
pumpuruos ir žieduose...

Eilėraštis ir nuotrauka **ROMUALDO KISIELIAUS**

Kur užgimė krikščionybė

Beirute prasidėjo septynių patriarchinių Rytų Bažnyčių sinodų pirmasis kongresas. Tokio suvažiavimo dar nėra buvę Artimuosiuose Rytuose, regione, kur krikščionybė užgimė ir iš kurio paplito po visą pasaulį. Renginys yra beprecedentinis ir kitoms krikščioniškoms Bažnyčioms bei monoteistinėms religijoms, kurioms Artimieji rytai taip pat yra jų lopšys. 10 dienų iki gegužės 20-sios Libano sostinėje vykstančiame kongrese dalyvauja didelis skaičius katalikų vyskupų ir vienuolijų vadovų. Drauge su septyniais rytų apeigų katalikų Patriarchais – maronitų, koptų, sirų, armėnų, graikų melkitų, kaldėjų ir lotynų, kongrese dalyvauja vyskupai, atvykę ne tik iš Artimųjų Rytų regiono kraštų, bet ir iš visų pasaulio žemynų, kuriuose gyvuoja skaitlingos jų apeigų emigrantų bendruomenės. Šventajam Sostui septynių patriarchinių Rytų Bažnyčių sinodų pirmajame kongrese atstovauja net trys Romos kurijos kardinolai: Didžiojo 2000 metų krikščionybės jubiliejaus komiteto pirmininkas, kardinolas Etchegarai, Rytų Bažnyčių kongregacijos prefektas, kardinolas Silvestrini ir Popiežinės tarpreliginio dialogo tarybos pirmininkas, kardinolas Arinze Kongreso, kuriam rengtasi daugiau kaip du metus tikslas yra prie trečiojo krikščionybės tūkstantmečio slenksčio ištirti bendrąsias Artimųjų Rytų Bažnyčių problemas ir aptarti bendrą veiklos barų planą. Kongreso įvardyti vykdomieji uždaviniai bus pavesti komisijoms, kurios bus pavaldžioms septynių patriarchų nuolatinei tarybai. Ši Taryba jau yra apsvarsčiusi gaires, kurios padėtų skirtingų apeigų tiktiesiems geriau pažinti vieni kitus bei puoselėti ekumeninį dialogą su kitomis krikščioniškomis konfesijomis, taip pat santykius su regione vyraujančiu Islamu, kaip ir su judaizmu, atsižvelgiant į tai, kad vietos krikščionių bendravimas ir bendra veikla yra bene pagrindinė jų egzistencijos Artimuosiuose Rytuose sąlyga. Septynių patriarchinių Rytų Bažnyčių sinodų pirmasis kongresas buvo atidarytas iškilminga mišių koncelebracija

Radio Vaticana

Išeivijai teigta, kad krizės tėvynėje nėra

Edvardas ŠULAITIS

Prie pietų stalo nesuspėjo

Apie pusę tūkstančio lietuvių, susirinkusių Lemonte prie pietų stalo, taip ir nesulaukė Prezidento Valdo Adamkaus. Jis norėjo bent keliolikai minučių ten užsukti, tačiau palydovų patartas išskubėjo į oro uostą skristi į Lietuvą.

Netoli Čikagos esantis Lemontas buvo paskutinis pasibaigusios privačios V.Adamkaus kelionės į JAV taškas. Svarbiausias kelionės tikslas – garbės daktaro vardo suteikimas Ilinojaus technologijos institute. 1930 metais V.Adamkus baigė šį institutą.

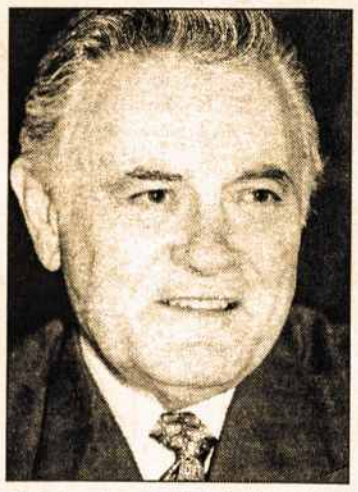

V.Adamkus baigė kelionę po Ameriką. P.Lileikio nuotr.

Prezidentas nemato krizių

Gegužės 16 d. V.Adamkus dalyvavo dvejose pamaldose dviejose lietuvių parapijose: evangelikų liuteronų "Tėviškės" bažnyčioje Čikagos Market parke ir Palaimintojo Jurgio Matulaičio lietuvių katalikų misijos koplyčioje Lemonte.

Lietuvos vadovas po pamaldų kalbėjo abiejose bažnyčiose. Jis kalbėjo iš tos vietos, iš kur maldas skaitė kunigai.

Kadangi V.Adamkus skubėjo, "Tėviškės" bažnyčioje jis pasitenkino trumpomis pastabomis, o Lemonte kalbėjo kiek ilgėliau, nes ten jo klausėsi geri pažįstami, su kuriais 1949 metais atvyko į JAV.

Paneigdamas išeivijoje kylančius nuogąstavimus, kad Lietuvoj gali prasidėti politinė suirutė, V.Adamkus tikino: "Aš Lietuvoje nematau jokių krizių: tai yra normalus demokratinis procesas".

Politinės brandos egzaminas

V.Adamkus, kreipdamasis į Lemonto lietuvius, pavadino juos Lietuvos dalimi.

Jis vengė daug kalbėti apie pastarųjų savaičių politinius įvykius Lietuvoje. Padėties šalyje jis net nevadino politine įtampa, o tik politinės brandos egzaminu demokratinėje visuomenėje.

"Galima svarstyti – ar būtina buvo taip pasielgti, ar ne. Bet aš prisiimu atsakomybę, - kalbėjo V.Adamkus apie nepasitikėjimo premjeru G.Vagnoriumi pareiškimą. – Reikėjo priimti greitą sprendimą, nes buvo pasakyta, kad mūsų laukia tamsus ruduo".

Dvasinė ir religinė krizė

Savo kalbose Prezidentas ypač akcentavo, kad smunka visuomenės moralė ir dvasingumas. "Ši krizė nebus greitai įveikta", - konstatavo V.Adamkus.

Išeivijos atstovams V.Adamkus pasakojo apie Lietuvos mokyklų problemas.

Jo nuomone, religinis auklėjimas yra būtinas jaunam žmogui, tačiau labai trūksta religijos dėstytojų.

Prezidentas kreipėsi į klausytojus, sakydamas, jog išeivija galėtų prisidėti prie religiniomoralinio auklėjimo tėvynėje.

Baigdamas savo kalbą Lemonte, Lietuvos vadovas dar kartą garantavo, kad politinės krizės Lietuvoje nėra. **"L.r."**

SIENOS ILGESYS

Praėjus beveik dvylikai metų po to, kai suvenyrų "medžiotojų" minios padėjo nugriauti Berlyno sieną, miesto vadovybė pareiškė norinti atstatyti dalį šio galingo statinio ir suteikti miesto svečiams galimybę suvokti, kaip Berlynas gyveno šaltojo karo metais.

Berlyno meras Eberhardas Diepgenas pareiškė, kad miesto vadovybė ieško vietos, kurioje galėtų būti atstatytas Berlyno sienos ruožas.

"Aš asmeniškai norėčiau, kad tai būtų kur nors centre", - sakė meras.

"Mes privalome prisiminti, kaip atrodė Berlyno siena. Betonas, spygliuota viela, stebėjimo bokšteliai, minos, spąstai, kulkosvaidžiai, palei sieną patruliuojantys pasieniečiai su šunimis, - sakė E.Diepgenas. – Atstatytas sienas ruožas bus geriausia istorijos pamoka".

Rytų Vokietija pradėjo statyti sieną, atskyrusią rytinę miesto dalį nuo vakarinės 1961-ųjų rugpjūčio mėnesį. Konstrukcija nusidriekė 155 kilometrus, ją sudarė sustiprintos vidinė ir išorinė sienos.

Siena buvo labai greitai sunaikinta, kai 1989-ųjų lapkričio 9 dieną Berlyno siena buvo atidaryta. Dabar iš šio statinio liko tiktai 14 ruoželių, kurių ilgis siekia vos kelis šimtus metrų ir kurie jau yra beveik sugriauti. **"L.r."**

TĖVIŠKĖS AIDAI

18 Henry St., Kensington, Vic. 3031. Tel. 9376 7355

Published by the Australian Lithuanian Catholic Federation

LEIDŽIA AUSTRALIJOS LIETUVIŲ KATALIKŲ FEDERACIJA

Redaktorius Edvardas Šidlauskas. Korespondencijas, straipsnius, skelbimus, prenumeratas siųsti viršuje nurodytu adresu. Prenumeratos kaina metams $40. Kituose kraštuose $45. Atskiras numeris $1.00. Skelbimai už skilties vieną cm. - $2.00. Nuolatiniams skelbėjams daroma nuolaida. Už skelbimų ir pasirašytų straipsnių turinį neatsakoma. Redakcija korespondencijas taiso savo nuožiūra.

Lenkai apie lietuvius

Andrzej Milosz žymus kino dokumentalistas, Czeslawo Miloszo brolis: Jūsų šalį prisimenu dar nuo karo metų. Mes su broliu leidom jaunas dienas Šateiniuose, kur tėvai turėjo dvarelį. Liko įdomūs, savotiški prisiminimai. Tada lietuvių požiūris į lenkus dėl Želigowskio akcijos buvo sudėtingas. Ir tai suprantama: Vilnius – lietuvių sostinė, be galo jų mylimas miestas. Tiesa, mūsų valstybės susitaikė, bet tai buvo padaryta per jėgą, grasinant ginklu. Po priverstinio susitaikymo lietuviai žiūrėjo į lenkus priešiškai.

Bet kai lenkų karo pabėgėliai, ieškodami išsigelbėjimo, atsidūrė Lietuvoje, žmonės priėmė juos nuoširdžiai ir draugiškai. Pamaitino, apavė, aprengė. Nerodė jokios neapykantos lenkams, nors turėjo tam priežasčių.

Draugiška lietuvių pagalba iki šiol išliko mano atmintyje. Tai mane stebino, nes suvokiau, ką jie jautė mums po Vilniaus užgrobimo. Todėl drąsiai galiu teigti, kad lietuviai – geri žmonės. Jie niekad nesigriebė tokių žiaurių dalykų, kokių lenkai patyrė iš ukrainiečių. 1939 m. lenkų likimas Ukrainoje buvo baisus: daugybę jų ukrainiečiai nužudė. Lietuvoje nei žiaurumo, nei neapykantos nepatyrėm. Tiesa, bažnyčiose pasigirsdavo antilenkiškų šūksnių: "Giedokit lietuviškai, ne lenkiškai!" Be to, lietuviai privertė lenkus išmokti Lietuvos himną. Palyginti su Ukrainos įvykiais, tai buvo tik menkniekis.

Prisimenu ir sovietmečio pradžią Lietuvoje. Kai 1940 m. komunistai pradėjo raginti valstiečius atsikratyti buožių, tarp jų atsidūrė ir nemažai lenkų (dar ir dabar skamba ausyse Maskvos įsakymas "Proč s pomeščikami!), lietuviai neklausė nurodymų. Agitatoriai lakstė lyg patrakę po kaimus, siuntė žmones "vyti ponus lauk", atimti iš jų žemę. Niekada nepamiršiu, kaip kumečiai – taip tada vadino valstiečius – atsakė: mūsų ponia Miloszowa nieko blogo nėra mums padariusi, todėl jai irgi priklauso žemės sklypas – taip mes, kumečiai, nusprendėme! Valstiečių dėka mama gavo 10 hektarų, jai leido laikyti karvę.

Lietuvių tautai būdingas gerumas. Kai mūsų dienomis lenkai vis dar reiškia lietuviams pretenzijas, jos man atrodo juokingos. Nors lietuvių pyktis ant lenkų buvo suprantamas, vis dėlto nė vienam lenkui net plaukas nuo galvos nenukrito. Atvirščiai, lietuviai leido puoselėti lenkų kultūrą, gyvuoti meno kolektyvams.

Dabar svarbu, kad ir mes, ir jūs suprastumėm: jei Lietuva nesirems į Lenkijos petį, jums bus sunku, lenkams, beje, taip pat.

Lenkai myli lietuvius, o mūsų tautiečių Vilnijoje veikėjai – tai kažkoks nesusipratimas! Mes jiems nepritariame.

Prof. Henryk Wisner, habilituotas istorijos mokslų daktaras: Vienu iš didžiausių jūsų tautos privalumų laikau dabštumą. Be to, lietuviams būdingas paslaugumas, dalykiškumas ir, kas itin krinta į akis, neeilinis muzikalumas.

Be to, turite daug užsispyrimo. Tai taip pat priskirtina prie teigiamų savybių.

Lietuvių minusas – pasitikėjimo savimi stoka. Turiu omenyje visą tautą, ne pavienius žmones. Tai tartum savotiškas nepilnavertiškumo kompleksas. Jis, mano nuomone, nepagrįstas. Dėl to lietuviams atrodo, kad visada reikia būti pasirengus gintis ir net pulti. Kadangi domiuosi Lietuvos istorija, drįstu tvirtinti, jog lietuviams tai buvo būdingas net XVII a., ypač santykiuose su Lenkija: pas mus, Lietuvoje, turi būti taip kaip Lenkijoje, nes kitaip bus blogai.

Viešėdamas Lietuvoje pastebiu lietuvių polinkį užsidaryti grynai savo nacionaliniame pasaulyje. Turbūt todėl jūsų architektūra, grafika, tapyba turi ryškių lietuviškų motyvų. Nežinau, kaip vertinti šią savybę – ar ji mūsų laikais teigiama, ar neigiama.

Eufemia Teichmann, Lenkijos Respublikos ambasadorė Lietuvoje. Ne pirmus metus dirbdama jūsų šalyje neblogai ją pažįstu. Galiu tvirtinti, jog turite kuo didžiuotis: nuostabiais krepšininkais, puikiais, palyginti su mūsiškiais, keliais, gardžiais bei kokybiškas pieno produktais, garsiomis trauktinėmis ir t.t. Jūsų žmonės pasižymi darbštumu ir ištvermingumu.

Pastebėjau, jog turime daug bendrų bruožų, nors lietuvių ir lenkų kalbos labai skiriasi.

Mane stebina, kaip Lietuva sugeba tvarkytis. Juk pradėjote viską vėl iš pradžių ir per trumpą nepriklausomybės laikotarpį pasiekėte neįtikėtinai daug. Žinoma, pasitaiko klaidų, bet tai natūralu.

Lietuva pasižymi didžiule politine kultūra. Nors jūsų žiniasklaidoje įrodinėjama priešingai, patikėkit, objektyviai žiūrint, visai kitaip atrodo, ypač kai palyginu su tuo, kas vyksta Lenkijoje. Prieinu prie išvados, jog mums kur kas labiau stinga politinės kultūros.

Taigi randu čia daug vertingų dalykų ir, manau, mano šalis galėtų kai ko iš Lietuvos pasimokyti.

"T.Ž".

Pinga maisto produktai

Per metus nuo 1998-ųjų balandžio labiausiai Lietuvoje atpigo maisto produktai (6 proc.), o pabrango ryšiai (18,7 proc.).

Per metus taip pat atpigo sveikatos apsauga (1,4 proc.). Per metus 9 procentais pabrango būstas, vanduo, elektra, dujos ir kitas kuras, 8,5 procento – alkoholis ir tabakas.

Transportas per 12 mėnesių pabrango 5,7 procento, švietimas – 5,2 procento, viešbučiai, kavinės ir restoranai – 3,8 procento, drabužiai ir avalynė – 3,1 procento, poilsis ir kultūra – 2,9 procento.

Būsto apstatymas, namų apyvokos įranga ir kasdienė būsto priežiūra per metus pabrango 0,4 procento.

"Kitų įvairių prekių ir paslaugų kainos padidėjo 4,6 procento", - pranešė Statistikos departamentas.

Per keturis šių metų mėnesius šalyje atpigo maistas (0,3 proc.), sveikatos apsauga (0,7 proc.), poilsis ir kultūra (0,1 proc.).

(Nukelta į 3-čią psl.)

NAUJA VILTIS

Rašo dr. Jonas KUNCA, M.D.

Per 10 atgautos nepriklausomybės metų turėjom 10 vyriausybės vadų. Iš visų jų laukėme geresnės valdžios ir gyvenimo. Vėliau, teko visais apsivilti. Lietuva vis tik ėjo į priekį nors ir vėžio žingsniu. Ir tai vyko ne dėl naujų ministerių nuopelnų, bet nežiūrint jų nesugebėjimo valdyti. Mat, Lietuvos žmonės stengėsi dirbti kad ir nepalankiose sąlygose.

Kai naujas prezidentas išreiškė savo nepasitenkinimą Vagnoriaus vyriausybės darbu, matydamas jog šalis brenda į vis didesnes bėdas, Vagnorius su savo šalininkais norėjo "pamokyti" Adamkų ir suversti ant jo kaltę dėl susidariusios sunkios padėties. Lai pats prezidentas susidaro vyriausybę iš nekonservatorių ir sau valdo. Aišku, kad tokiu atveju ta vyriausybė gyventojų akyse būtų kalta dėl neišvengiamos ekonominės krizės. O ir normaliai ji negalėtų dirbti, nes seime liktų konservatorių dauguma, kuri tokios vyriausybės darbą galėtų lengvai sabotuoti.

Vagnoriaus planas nepavyko, kai didesnė dalis konservatorių nepanoro naujų rinkimų ir šiltų vietų praradimo. Šalies žmonės irgi buvo prieš tokios politinės krizės išprovokavimą. Prezidentui pavyko sudaryti naują konservatorių vyriausybę su R.Paksu jos priešakyj. Tiek kartų apvilti Lietuvos gyventojai dabar tikisi, kad tas naujas vyriausybės vadas bus skirtingas, kad jis valdys šalį vietoj politikuoti ir dalyvauti partijų intrigose. Mat, R.Paksas įrodė savo sugebėjimą valdyti būdamas Vilniaus meru. O Vilniuj gyvena virš 1/5 šalies gyventojų. Tvarkyti tokį miestą jau reiškia šį tą. Vilniečiai, kurie pažįsta R.Paksą ir jo nuopelnus miesto tvarkyme, yra labai juo patenkinti. Taigi yra dėl ko tikėtis, kad ir valstybės valdyme jam galėtų sektis geriau negu visai eilei jo pirmtakūnų.

Naujam vyriausybės vadui teks susidoroti su visa eile sunkiai išsprendžiamų problemų: biudžeto ir einamos sąskaitos deficitais, užsienio skolomis, algų ir pensijų mokėjimo atsilikimu, energetikos stagnacija, administracijos korupcija, teisėsaugos šlubavimu ir nusikalstamumu. Aišku, kad visų čia minėtų ir neminėtų sunkumų naujas premjeras staiga išspręsti negalės. Jam teks apsispręsti, nuo ko pradėti. Pririoritetai čia bus svarbūs. Kad padidinti iždą, neužtenka kelti mokesčius, bet reikia skatinti gamybą ir eksportus. Tai galima atsiekti tik per ilgesnį laiką. Be to, turbūt galima sumažinti ir valdymo išlaidas. Kiekvienas privalo gyventi pagal savo išgales, taigi ir valstybė. Gerbūvis su skolintais pinigais yra apgaulingas ir tik veda dar į didesnį skurdą.

R.Paksui visgi bus lengviau dirbti, nes su juo glaudžiai bendradarbiaus prezidentūra ir turbūt gera dalis konservatorių bei opozicijos seimo narių. Atkris reikalas nuolat atsiklausti, ar galima skirti tą ar aną asmenį į aukštesnę vietą. Premjeras galės žymiai laisviau veikti pagal savo supratimą.

Nauja Lietuvos žmonių viltis šį kartą yra pagrįsta. Nauja vyriausybė berods darys kiek tik yra įmanoma dabartinėj padėtyj. Tai galėtų būti tikro valstybiškumo mūsų valstybėj pradžia.

Šeimos kodeksas

Gegužės 14 d. Lietuvos Respublikos Seime įvyko konferencija, kurioje buvo aptariamas naujo Lietuvos Respublikos Šeimo kodekso projektas. Šio kodekso penktas skirsnis "Dirbtinis apvaisinimas" sukėlė gan aktyvią katalikiškos – krikščioniškos pakraipos organizacijų reakciją. Rengiant paskutinę redakciją nebuvo atsižvelgta į katalikiškos visuomenės pastabas ir palikta visa eilė straipsnių, kurių praktinis taikymas, šių organizacijų atstovų įsitikinimu, "pažeidžia, ignoruoja ir neigia tiek krikščioniškosios, tiek bendražmogiškos etikos fundamentalius principus".

Reaguojant į tai Lietuvos Respublikos Seimo Šeimos ir vaiko reikalų komisijai nusiųstas gegužės 7 diena datuotas pareiškimas, pasirašytas 24 visuomeninių, akademinių, kultūrinių organizacijų bei medicinos įstaigų vadovų, kuriame pabrėžiama, jog iš įvairių dirbtinio apvaisinimo būdų moraliai priimtinas yra tik in vivo apvaisinimas sutuoktinio sperma. Pareiškimo autorių teigimu, manipuliacijos žmogaus embrionu ar pasitelkiant donorą (ne sutuoktinį) pažeidžia vaiko teises, žmogiškąjį orumą ir griauna pačius šeimos institucijos pagrindus. Taip pat atkreipiamas dėmesys, kad dirbtinai apvaisinant mėgintuvėlyje išgyvena tik vienas iš dešimties – keturių embrionų. Taigi vienas vaikas gimsta kelių savo brolių – seserų gyvybės sąskaita. Pareiškime teigiama, jog su dar didesniu blogiu susijusi dirbtiniame apvaisinime naudojama embrionų užšaldymo technologija ir jų išmetimas pasibaigus "galiojimo laikui". Pažymima, jog tokios praktikos uždraudimas svarstomas ir Europos Sąjungos bioetikos komisijoje.

Kreipimasis baigiasi palinkėjimu Šeimos kodekso rengėjams "dar labiau sustiprinti filosofinių – moralinių medicinos, šiuo atveju dirbtinio apvaisinimo praktikos, dimensijų įžvalgą". Taip pat pabrėžiama, kad "išsaugodamas besąlygišką pagarbą embriono – t.y. žmogiškajai gyvybei pirmaisiais jos egzistavimo momentais, dirbtinį apvaisinimą reguliuojantis įstatymas sustiprintų Lietuvos šeimų moralinius pamatus, tuo netiesiogiai mažintų tų problemų skaičių, dėl kurių dirbtinio apvaisinimo procedūros tampa reikalingos ir didintų mūsų tautai labai aktualų natūralų gimstatumą".

Vatikano Radijas

Pinga maisto produktai

(Atkelta iš 2-tro psl.)

Labiausiai šiemet pabrango ryšiai (17 proc.).

Dvylikos mėnesių infliacija Lietuvoje buvo 0,8 procento, keturių pastarųjų šių metų mėnesių – tokia pat.

"L.r."

Naujojo premjero skrydį gaubia rūkas

Rimvydas VALATKA

Lietuvoje tvyro tirštas rūkas. Tokia konstitucinė migla. Nematyti nei Seimo, nei valdančiosios koalicijos. Opozicija – lyg baltas pūkas baltame fone. Spalvota, bet nematoma. Kartais išnyra Prezidentas, kartais – Seimo pirmininkas. Kartais abu. Ir tuoj pat pranyksta.

Ką tik atidarytu maršrutu "Vilniaus merija – Prezidento rūmų slaptas išėjimas" be šviesų blaškosi Vilniaus mero automobilis. Seimo restorane sėdi ministrai, virstantys konservatorių atskala. Viena kita taurelė, žodis ir vėl tyla.

Kol kas niekas nieko nesutraiškė, o jei ir stuktels ką, kaltas liks tas prakeiktas rūkas. Tai per jį tapo neaišku, kas turi ieškoti naujo Ministro Pirmininko ir kokiu vardu pavadinti būsimą Vyriausybę.

Toks įspūdis, kad visi nori miego. Vieni pavargo. Nuo pat 1988 metų birželio – vis su patosu, nuo statinės ant statinės. Mažiau patyrę bijo net šlamesio: vienas žodis – ir jau ne ministras, frazė – ir užbaigsi konservatorių sąrašą. Septyniasdešimt penktasis į dangų (Seimą) nepatenka.

Tiesa, vienas nežinomasis paaiškėjo. Kandidatas į Ministrus Pirmininkus surastas. Tačiau aiškiau, netapo.

Kieno kandidatas R.Paksas?

Pasak V.Landsbergio, tai – Prezidento, o ne konservatorių pasirinkimas. Ar R.Paksas – ne konservatorius, ne partijos valdybos narys? Taip, tačiau tai nieko nereiškia, nes konservatoriai dabar susimąstę.

Opozicija, išskyrus gal tik LDDP, visą praėjusią savaitę kone meldėsi: R.Paksai, būk geras, eik į premjerus. Tik konservatoriai, kaip ir LDDP, muistosi nuo minties apie tai, kad konservatorius R.Paksas bus premjeras.

R.Paksas gelbėja konservatorių užpakalį ir matuojasi kitų konservatorių nusivytą virvę, o jo partija, kaip koks biblinis Simonas, kabinėjasi prie praeivių ir mala, jog ji nebuvo su R.Paksu.

Originali, Marijos žemės verta padėtis. Toje pusėje, kur išsidėstę saviškiai, R.Paksas stovi vienas. Šis jo flangas beveik nepridengtas. Tiesa, V.Landsbergis jį parėmė, dalis Seimo konservatorių – taip pat, galbūt parems ir partijos suvažiavimas.

Tačiau V.Landsbergis – jau ne visagalis ir partijoje, o iki suvažiavimo dar reikia išgyventi.

Opozicijos frontas nusiteikęs broliautis. Net per daug. Tačiau taip tęsis tik iki tol, kol R.Pakso Vyriausybė pradės dirbti. Toliau bus taip, kaip būna kare. Taigi R.Paksas kol kas yra vienas. Jei neskaitysime Prezidento ir pakankamai geranoriškai nusiteikusios tautos.

Konservatorių elitas elgiasi kaip elitiniai bailiai. Jei R.Paksui pavyks, bus laiko prisiplakti prie jo kaip konservatoriaus. Jei nepavyks (dalis įtakingiausių konservatorių mano, jog bus kaip tik taip), jie paskelbs, kad nepavyko Prezidento kandidatui R.Paksui.

Iki tol R.Paksui bus bandoma rafinuotai išsukinėti rankas. Antai "19 konservatorių sąrašo", nenorinčio, kad konservatorius taptų premjeru, narys J.Listavičius pareiškė, kad šį premjerą galima bus prilaikyti, jei tik jis nesutiks tęsti G.Vagnoriaus kabineto vykdytos programos.

Štai taip, pone kandidate: nors tu konservatorius, bet ne mūsiškis. Nors tu ne mūsiškis, bet privalėsi vykdyti mūsų programą. Lietuviškos politikos abrakadabra, apibarstyta konservatorių cinamonu.

Valdančioji partija jau mėnesį painiojasi šio patiekalo receptūroje. Tai apsunkino ir pačios partijos, ir valstybės gyvenimą.

Tačiau jei R.Paksui pavyktų be trukdymų sudaryti Vyriausybę, ši konservatorių košė jam gali tapti naudinga.

Juo Seimo dauguma daugiau kvailios, juo mažiau pastangų naujajam premjerui prireiks tam, kad jis gerai atrodytų šiame abrakadabriškame fone. Todėl klausimas, ar pavyks R.Paksui, nėra gniaužiantis kvapą, kaip gali pasirodyti iš pirmo žvilgsnio.

R.Paksui neprireiks atlikti nė vieno Heraklio žygio ir nė vienos mirties kilpos ore tam, kad jam pavyktų. Visi jo pirmtakai, bent kiek ilgiau užsibuvę Ministro Pirmininko kėdėje, žlugo ne tik ir ne tiek dėl prastos krašto ekonomikos ar blogėjančio žmonių gyvenimo.

Visus juos pražudė įsitikinimas, kad būnant valdžioje būtina kreipti dėmesį tik į šio pasaulio galinguosius ar tik į patį save. Tai siaubingas suktukas, į kurį gali patekti net labiausiai patyręs valdžios lakūnas.

Jei R.Paksas atsispirs valdžios svaiguliui, jei nekalbės apie gerėjantį gyvenimą, nekreipdamas dėmesio į tūkstančius gyvų žmonių gyvenimų Marijampolėje, Balbieriškyje ar Akmenėje, jam garantuota sėkmė net ir blogėjant krašto ekonomikai.

Lietuvos žmonės nėra kokie nors proto bokštai, tačiau jie nemėgsta, kai valdžia juos laiko visiškais asilais.

Jei R.Paksas sugebės kalbėtis su tauta žmonių kalba, o ne Seimo burtininkų ir valdininkų sukurta puskalbe, šis jo skrydis gali būti pats sėkmingiausias. Šios kalbos gramatika – maksimaliai atvira veikla ir tiesos sakymas.

"L.r."

Lietuva tebėra pasaulyje pirmaujanti pagal atominėse jėgainėse pagamintą energijos dalį, teigiama Tarptautinės atominės energijos agentūros (TATENA) ataskaitoje.

Ignalinos atominė elektrinė 1998 metais pagamino 77,2 procento visos Lietuvos energijos, ir tai yra didžiausias procentas pasaulyje.

Lietuva pagal šį rodiklį išlaiko lyderės pozicijas nuo devintojo dešimtmečio pradžios, kai pradėjo veikti abu IAE reaktoriai.

"Tėviškės Aidai" yra vienintelis Australijos lietuvių katalikų laikraštis. Visi juos remkime. Iš anksto prisiųskime prenumeratos mokestį, įrašykime "Tėviškės Aidus" į savo Testamentą. Katalikiška spauda reikalinga visada!

XVI a. Eukaliptų pavėsyje

Susitikimas su kun. Paulium Martūzu - Australijos misionieriumi

Istorijos ratas greitai sukasi. Palikusi rūkstančią dūmuose ir griuvėsiuose paskendusią Europą per Atlantą Ramųjį, o kiti per Indijos ir kitus Vandenynus perplaukusi pokario karta, bėgusi nuo raudonojo siaubo, jau vienas po kito keliauja Anapus. Nemaža jau spėjo ten iškeliauti, kiti – laukia savo eilės, bet didžiuma jų, nenukabindami nosies, stoiškai žvelgdami į aplinką ir stengdamiesi savo Tėvynei ir artimiesiems kuo galėdami būti naudingi, iki paskutinių jėgų ir valandų jie drąsiai kovoja su negaliomis, senatve ir kitomis griūvančiomis iš pasalų negandomis. Vienas iš tokių yra kun. Paulius Martūzas, perkeltas iš vienų slaugos namų į kitus ir šiuo metu begyvenąs su keliolika panašių likimo bendrų dideliame kambaryje, kuris daugiau panašus į senyvų ligonių perpildytą salę, negu į jaukų slaugos namų kambarį. Į šiuos atokiau nuo didmiesčio įkurtus namus atgabeno Adolfas Griškauskas, kuris mane vieną dieną ne tik maloniai pavežiojo Pietų Vandenyno pakrante, pavaišino ant kalno įsikūrusiame Bulli restorane, aprodė vaizdingas Kiamos miestelio Vandenyno rūsčiai plakamas apylinkių uolas, bet ir padovanojęs savo gamybos bumerangą pamokė miesto parke jį laidyti, pavaišino savo gamintais lietuviškais ir australiškais patiekalais. Štai mudu ir sėdime prie kuklios kampe įstumtos lovos ir kalbamės su šiuo barzdotu ir akiniuotu kunigu.

Kur esate, kunige Pauliau, gimęs ir iš kur kilusi Jūsų giminė?

Gimęs Berčiūnuose, Naujamiesčio parapijoje, todėl buvau anuomet prirašytas prie Panevėžio vyskupijos. Motina Kazimiera. Brolis Vytautas, užauginęs keturis vaikus. Sesuo dar tebegyvena Panevėžyje. Turi dukrą. 1989 m. apsilankęs Lietuvoje, aplankiau savuosius. Buvome neturtingi, bet pradžios mokyklą baigiau geriausiai – buvau pirmasis mokinys. Tiktai po keturių skyrių turėjau eiti ganyti karvių. Nebuvo kaip toliau mokytis. Dirbau ir mokiausi medelyne.

Kaip išbėgote iš Lietuvos?

Kiek laiko dirbau Panevėžyje, o paskui, kai jau buvo riesta, pabėgau. Vokietys patarė užsirašyti į Vokietiją savanoriu, todėl taip ir padariau. Vairavau sunkvežimį.

Kaip ištrūkote iš Vokietijos?

Karui pasibaigus, atsidūriau Čekoslovakijoje ir dešimt dienų buvau nelaisvėje. Paskui pabėgęs dirbau pas ūkininką. Tada pradėjau dirbti vairuotoju amerikiečiams. Atsidūręs Belgijon, tapau angliakasiu. Tenai padirbėjęs metus, vėl atsikliuvau Vokietijon, kur dirbau sandėlyje, gyvenau su kitais barake, kur sočiai pavalgyti – didelė retenybė.

Kaip pakliuvote Australijon?

Europoje daug šalių pavirto griuvėsiais. Tad reikėjo pasidairyti kitur. Kengūrų ir koalų pašonėn atplaukiau 1949 m. Šioje šalyje daug kur dirbau miškuose, prie geležinkelio darbų klojau bėgius, kasiau žemes ir špalus, plušau remonto dirbtuvėse. Vasaromis buvo karšta. Žliaugte žliaugė per kaktą prakaitas. Gyvendavome palapinėse, kur nors prie upelių, pamiškėse. Vienąsyk, tai buvo 1954 m. vasario 16-ąją visi miestelio lietuviai susirinko švęsti Nepriklausomybės dienos. Man skaudėjo galvą. Vietos kunigas pasiūlė anglų kalba knygų ir paklausė: "Ar nenorėtum būti kunigu?" Buvau 23 metų miško darbininkas. Mokytis jau lyg ir buvo vėloka. Paskui dirbau vištų ūkyje. Baigėsi sutartis. Pradėjau dirbti Melbourno sandėlyje. Susidūriau su švč. Sakramento garbintojais: "Ar nenorėtum būti broliuku?" Jie pasikvietė mane į vienuolyną. Atsidūriau naujokyne. Mokiausi anglų kalbos. Po pusantrų metų turėjo baigtis naujokynas. Prieš pirmuosius įžadus – atvira džiova. Po rūpestingo ir atidaus šešių mėnesių gydymo – buvau vėlei sveikas. Tada gavau laišką iš prel. Lado Tulabos, kuris prašo atvažiuoti Romon. Šitaip atsidūriau Laterano universitete, kurį baigiau "Cum laude" – su pagyrimu ir 1963 m. gruodžio 22 d. buvau įšventintas kunigu. Tada kiek laiko vikaravau pas kleboną Antaną Deksnį, Amerikoje 1969 m. tapusį vyskupu, kuris, kaip rašė laikraščiai 1999 m. gegužės 5 d. mirė, o palaidotas gegužės mėn 11 d. Bad Woerishofen (Vokietijoje), kur velionis pastaruoju metu gyveno globojamas kun.dr.Dominyko Valenti.

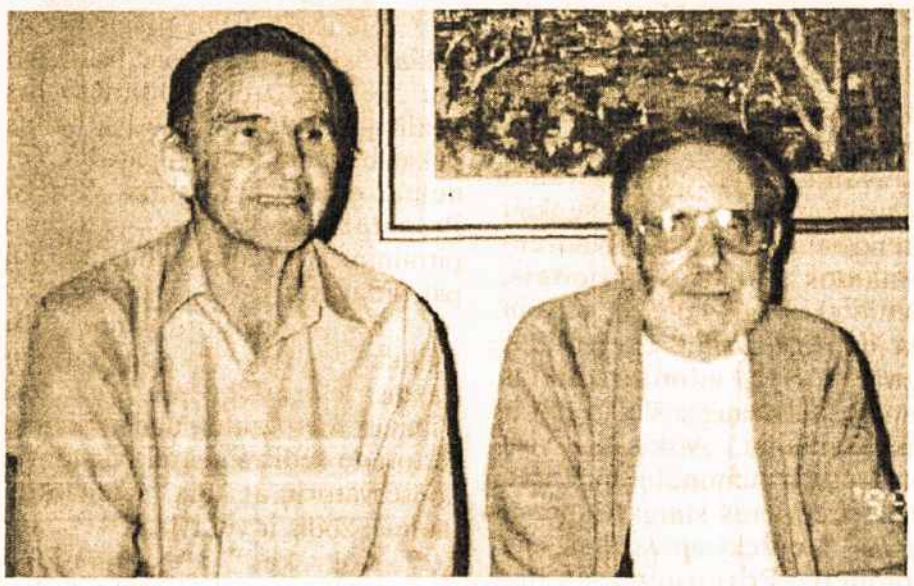

Kun. P Martūzas (dešinėje) su Adolfu Griškausku

Kaip grįžote į Australiją?

1963 m. Kalėdų rytą iš Anglijos emigrantų laivu, kur buvau jų kapelionas. Nors gyvenau Sydnėjuje, bet daug kur važinėjau, nes vienoje vietoje gyventi būdavo neįmanoma. Juk išties – kapelionas kaip čigonas. Vieną dieną ar savaitę vienur, o kitą – kitur. Teko padirbėti ir australų parapijoje, o paskui įsikūriau savo bute gražioje Vandenyno pakrantėje Kronuloje (Cronulla).

Kaip pradėjote domėtis kompiuteriu?

1966 m. labai skaudėjo galvą. Mat buvai partrenktas automobilio ir gulėjau be sąmonės ligoninėje. Po trijų dienų šiaip taip atgijau. Negalėjau nei skaityti, nei ko nors atsiminti. Norėdamas ko nors nusitverti, pradėjau žaisti vaikiškais kompiuteriais. Šitai man padėjo lavinti atmintį. Pastebėjau, kad kompiuteris – labai gera priemonė tokiam tikslui. Šitaip pamažu galėjau iš naujo klausyti išpažinčių, dirbti kompiuteriu, kuriam pritaikiau lietuviškąjį raidyną, kuriuos naudoja "Mūsų Pastogės" redakcija ir kiti.

Kokie svarbiausi žingsniai ženklino Jūsų gyvenimą?

Vaikystėje ir jaunystėje domėjausi viskuo. Būdamas kunigu – daug važinėjau po lietuvių gyvenamas vietas, kur susidūriau tiek su naujagimiais, tiek ir su mirštančiais.

Ką galėtumėte pasakyti apie lietuviškąsias Australijos bendruomenes?

Daug ko tikėjomės, bet jau prarastas jaunimas. Sidnėjaus klubas gyvuoja. Turi sporto grupes. Šios bendruomenės leidžiamas laikraštis. Dirba šeštadieninė lietuvių mokykla. Viską svajota išsaugoti Lietuvai.

Ką norėtumėte tarti Australijos ir Lietuvos žmonėms?

Gyvendamas paskutines dienas, žvelgiu į savo ir jų visų gyvenimą. Dabar atvažiavę iš Tėvynės dažnai neieško, jeigu ir ieško lietuvių, tai tik todėl, kad nori prasigyventi. Ieško ne lietuvybės, ne veiklos ir vienybės, o geresnio gyvenimo. Toks jų požiūris dažnai neleidžia pritapti, susigyventi su čiabuviais. Australijoje gyvenantys lietuvai greičiausiai nutautės. Jau nebepajėgs atsispirti asimiliacijai, prabangai, karjerai. Tradicijų, papročių, tautiškumo tęstinumas daug kur dingęs. Ką gali jiems palikti? Dievo ir savo gimtosios žemės meilę. Juk su visais kartu gyvenome, dažnai ir tuo pačiu duonos kąsniu dalijomės. Kartu su kai kuriais ir atgulsime po velėna. Lietuvon nuvažiavęs siūlo galo neradau, mat ir nebuvau jo ten palikęs.

Nuoširdžiai dėkoju kunigui Pauliui, kad Jis, nors jau sėdėdamas ant ligonio lovos krašto ir besižvalgydamas vaikščiojančio po palatą vyr. gydytojo, kada jis prieis prie jo guolio, bet sutiko su Adolfu Griškausku ir su manim pasikalbėti. Teduoda Jam Dievas kantrybės, ištvermės ir jėgų prasmingai aukoti savo senatvę, ligą ir visus nepatogumus per Švč.Mergelės Marijos rankas už save, Australijos ir viso pasaulio lietuvius. Telydi Dangus Jo skausmus, vienatvę ir visas likusio gyvenimo dienas.

Su kunigu misionieriumi Pauliu Martūzu kalbėjosi kun. K.J. Ambrasas S.J., Garrawarra Health Centre, Ward 5, Old Princes H'wy, Waterfall, NSW 2233, tel (02) 9548-4700

ISTORIJOS PAMOKA

Istorija vienokia ir kitokia forma kartojasi. Todėl pravartu išmanyti savo tautos istoriją. Juk ir Ciceronas teigė: "Nemokėsi istorijos – visada liksi vaikas".

Manau, kad tarpukario Lietuvos istorijos pavyzdys apie dviejų politikų bendradarbiavimą ir skyrybas turėtų būti įdomus ypač šiomis dienomis.

Augustinas Voldemaras tarpukario Lietuvoje du kartus vadovavo Vyriausybei. Abu politiko bandymai buvo nesėkmingi ir netikėtai nutraukti.

Su devyneriais metais vyresniu Antanu Smetona A.Voldemaras susipažino Sankt Peterburge. A.Smetona jaunam A.Voldemarui buvo didelis autoritetas ir sektinas pavyzdys. Kaip rašė istorikas G.Rudis, "politikas A.Voldemaras užaugo ir subrendo A.Smetonos paunksmėje". Jau politinės karjeros pradžioje pirmasis Ministras Pirmininkas pasižymėjo ypatingu užsispyrimu ir didelėmis ambicijomis.

P.Klimas savo knygoje "Lietuvos diplomatinėje tarnyboje" apie A.Voldemaro veiklą pirmaisiais nepriklausomos Lietuvos metais pažymi: "Jau tada atsiskleidė autoritariški polinkiai ir, rusiškai tariant, samodurstvo".

Pirmasis Lietuvos ministrų kabinetas išsilaikė neilgai. Sunkių Lietuvai išbandymų metu, kai bolševikų kariuomenė artėjo prie Lietuvos, A.Voldemaras išvyko ieškoti paramos į Vokietiją. Daugeliui toks politiko sprendimas atrodė netikėtas.

Grįžęs į Lietuvą, A.Voldemaras rado jau suformuotą naują ministrų kabinetą, tačiau politinės veiklos A.Voldemaras nenutraukė ir kartu su A.Smetona dalyvavo Lietuvos politiniame gyvenime.

Reikėtų pabrėžti, kad demokratinės veiklos sąlygomis abu šie politikai didesnės įtakos visuomenėje neturėjo: į seimus tautininkų atstovai net nebuvo išrenkami. Tik per 1926 m. rinkimus į trečiąjį Seimą tautininkai, sudarę sąjungą su liaudininkais, buvo išrinkti.

Seime tautininkams atstovavę A.Smetona, A.Voldemaras ir V.Mironas nedaug ką galėjo nuveikti. Šių politikų valanda išmušė po 1926 m. gruodžio 17 d. perversmo. A.Smetona, antrą kartą tapęs Lietuvos Prezidentu, naujuoju Ministru Pirmininku paskyrė A.Voldemarą. Abu jie nebuvo demokratinio valstybės valdymo būdo šalininkai.

Kai A.Voldemaras antrą kartą vadovavo vyriausybei, dar labiau išryškėjo jau minėtos jo charakterio savybės. Palanki dirva joms atsiskleisti buvo ir autoritarinio valdymo sistema.

Tačiau netrukus A.Smetona ir A.Voldemaras ėmė nebesutarti. A.Voldemaras, nesiskaitydamas su Prezidentu, skirdavo ir atleisdavo aukštus valstybės pareigūnus. Ilgainiui net nesiteikdavo supažindinti A.Smetonos su ministrų kabineto priimtais įstatymais.

Tokia dvilypė situacija ir Tautininkų partijoje, ir valdant valstybę ilgai tęstis negalėjo. 1929 m. A.Voldemarui išvykus į Ženevą, A.Smetona atleido jį iš Ministro Pirmininko pareigų. Taip baigėsi buvusių bendražygių bendras valdymas po valstybės perversmo. Netrukus įvykusiame tautininkų suvažiavime partijos dauguma palaikė A.Smetoną.

(Nukelta į 6-tą psl.)

DARBŠČIOS MELBOURNO SOCIALINĖS GLOBOS MOTERYS

Metinis Draugijos veiklos susirinkimas įvyko š.m. gegužės mėn. 16 d., Lietuvių Namų Moterų Seklyčioje. Nuoširdžiai šiltai susirinkusias pasveikino Draugijos pirm. Jonė Žalkauskienė ir pranešė, kad pirmininkauti susirinkimui sutiko p.Staugaitienė, sekretoriauti p.Lipšienė.

Savo ilgame metiniame pranešime pirm. J.Žalkauskienė apibūdino Soc. Globos Mot. D-jos veiklą nuo 1998 m. balandžio 14-tos dienos iki 1999 m. gegužės 16 d.

Praėjusiais metais valdyba turėjo 11-ka protokoluotų susirinkimų. Ligonių lankymo koordinatorė yra p.Nijolė Kairaitienė, kurios žinioje yra 12-ka ligonių lankytojų. Jos pranešimo nesulaukėme, nes ji į susirinkimą neatvyko.

Einamieji reikalai susideda iš apyskaitų pranešimų, parengimų aptarimo, ryšių palaikymo nuo kitomis organizacijomis.

Pirm. J.Žalkauskienė pasakė, kad lėšas jos sutelkė sekančiai: 1) Sekmadieniais Liet. Namuose virė septynerius pietus. 2) Surengė vienus šermenis. 3) Lietuvos garbės konsului Andriui Žilinskui prašant, paruošė Vasario 16-tosios priėmimą. 4) Paruošė Romuvos korporacijai vakarienę.

Paramos gavo iš Viktorijos valdžios premjero Mr. Kennett 800 dol. Iš "Talkos" gauta 300 dol. Mirus Janinai Šėkienei, vietoj gėlių velionės šeima prašė aukoti per Soc. Globos D-ją našlaičiams Lietuvoje sušelpti. Surinkta 575 dol.

Vėliau netikėtai mirus jos dukrai Meilutei Eimutienei, vietoj gėlių suaukota 1280 dol.

Arūno Staugaičio atminimui Vytautas Bartuška paaukojo 100 dol.

Gauta aukų ir mažesnėmis sumomis iš pavienių asmenų Lietuvos vaikams.

Moterys neslėpė savo pasididžiavimo, kad per praėjusios metus vėl buvo suruoštos ir išsiųstos dvi didelės siuntinių siuntos. Su pirma siunta supakavo ir išsiuntė šešis siuntinius ir sumokėjo dar už trijų siuntinių pasiuntimą. Viso 484 dol.

Gruodžio mėn. supakavo ir išsiuntė 18-ka siuntinių, kurie kainavo 1561 dol. Likutį, suaukotų 1000 dol. persiuntė per Vilniaus banką Lietuvos našlaičiams į Almos Adamkienės Labdaros ir Paramos Fondą. Abiems mūsų laikraščiams paaukojo po 150 dol.

Prožektoriaus pirkimui duota viso 1000 dol.

Vlado Bosikio garbaus gimtadienio proga, jam pačiam pageidaujant, piniginę dovaną paskyrė Prožektoriaus pirkimui.

Pirm. J.Žalkauskienė Lietuvoje lankėsi 1998 m. birželio mėn. ir asmeniškai nuvežė 500 dol., kuriuos perdavė dr. Arvydui Šeškevičiui Vilnijos mokykloms paremti.

Be šios ir kitos paramos, Jonei Žalkauskienei ir Gailai Gasiūnienei buvojant Lietuvoje 1998 m. vasarą, jos apsilankė Gelgaudiškio prieglaudoje, kurios pilnas pavadinimas yra: "Gelgaudiškio Specialioji, Internatinė Mokykla". Joje auga ir mokose 168 vaikai.

Šitai specialiai mokyklai Melbourno soc. globos moterų jau kai kas gero ir anksčiau, pirm. Žalkauskienės ir p.Gasiūnienės pastangomis, buvo padaryta. O kiekvienas pasisekimas visus džiugina.

Mokyklos direktorė yra Genutė Smagurevičienė, kelios mokytojos, ūkvedys ir muzikos mokytojas, tai tie, kurie viešnias pasitiko. Mokykla gražiai atremontuota ir sutvarkyta. Ūkyje kiaulidės pilnos kiaulių, viso apie 20-šimt. Ganosi dvi karvės. Prie tvarto pririšta kalytė, kuri vaikų labai mylima ir kuri prieglaudą apsaugo nuo vagių. Jau kelis kartus ten vagys mėgimo įsiveržti, bet ta šunytė kelia tokį triukšmą kad visus pabudina.

Malonu buvo išgirsti, kad Gelgaudiškio prieglaudoje Melb. soc. globos moterų padovanotas kombainas gerai prižiūrimas, ir jiems jau tada buvo sutaupęs 15000 litų.

Nupirktos jiems medžio apdirbimo staklės irgi labai naudingos. Pasirodo jie langų rėmus, duris, baldus daro ir moko berniukus dailidės amato. Mergaitės mokomos namų ruošos ir virimo. Kai kurie Pensionato jaunuoliai mokosi aukštesnėse ir aukštose mokyklose. Vaikai laimingi, mokytojos atydžios, suprantančios, globojančios.

Pirmininkė Jonė Žalkauskienė, įvertindama Draugijos narių darbu prisidėjimą, pranešė darbo dienų statistiką: 17-ka Draugijos narių metų laikotarpyje atliko 75-kis darbadienius. Daugiausia 11-ka darbadienių atliko p.Pumputienė. Po 9-nis darbadienius atliko: Bronė Kesminienė, Jonė Žalkauskienė ir Albina Ramoškienė. Buvo verdama pavyzdingai ir labai entuziastingai.

Didžiausios Draugijos pajamos ir buvo iš sekmadieninių pietų, kurie davė 2001 dol. Kiti paruošimai davė 780-05 dol.

Gautos aukos Vilnijos mokykloms paremti 1177-50 dol.

"Talkos" procentai 1120-58 . Iš "Multicultural Commission" gauta 800 dol. Auka iš "Talkos" 300 dol.

Draugija finansuoja ir ligonių lankymo išlaidas. Viso išlaidų buvo 5097-85 dol.

Buvo nutarta Vilnijos mokykloms dar duoti 500 dol., kuriuos sutiko nuvežti p.Gaila Gasiūnienė.

Išklausius pirm. J.Žalkauskienės ir iždininkės p.Morkūnienės pranešimus, galėjome tik pasidžiaugti atsiektais rezultatais. O Draugijos vis kilnesnių tikslų ieškojimas ir jų dvasinis dinamiškumas visas džiugina.

Užbaigai p.Gasiūnienė paskaitė savo giminaičio laiškus iš Lietuvos su įvairiais įdomiais tautosakiniais paaiškinimais. Pasirodo Pelenų diena dar buvo vadinama ir Papelčiumi. O Kovo 21-ma diena – lygiadieniu, -šviesos ir tamsos pusiausvyra. O kovo 25-ta Blovieščius arba gandrinės, nes tada Lietuvoje jau pasirodo gandrai. Tą dieną ir sudeginamos praėjusių metų verbos, nugriuvę kryžiai ir šventinamos kitos ugniai atiduodamos aukos.

Paminėjo ir apie Duonelaičio eiles ir apie Blovieščiaus dieną, kai gyvatės aukso lanką ritinėja ir kai su jom visokias gudrybes išdarinėja. Taip, kad tautosakoje visos dienos viena už kitą įdomesnės.

Susirinkimas gana ilgai užsitesė. Susirinkimo pirm. p.Staugaitienė padėkojo visoms už dėmesį ir pakvietė visas prie kavutės ir pyragų.

Al. Baltrukonienė

NACIONALIZMAS KINIJOJ?

Kinija yra vienas pasaulio milžinų, kurio gyvenimas Vakarams taip mažai žinomas, jog kartais susidaro įspūdis, kad toji mįslinga šalis priklauso kitam pasauliui. Bet po to, kai Kosovo karas palietė Kiniją, Vakarams tapo gan aišku, kaip svarbu nepažeisti bendravimo su šiuo Azijos galiūnu taisyklių. NATO pajėgos per klaidą pataikė į Kinijos ambasadą Belgrade. Puolime buvo aukų – žuvusių ir sunkiai sužeistų. Pekinas pareikalavo Jungtinių Valstijų valdžios formalaus atsiprašymo ir įšaldė pokalbius su Vašingtonu žmogaus teisių ir ginklų neplatinimo srityse. Kinijos ambasados bombardavimas buvo smūgis ne tik komunistų aparato valdomai valstybei: smūgis apstulbino Kinijos gyventojus ir sukėlė jų pyktį. Visame pasaulyje per televizijos laidas buvo rodomi vaizdai iš Kinijos, kaip studentai gatvėse prie Jungtinių Valstijų ir kai kurių Europos šalių diplomatinių pasiuntinybių kelias dienas be pertraukos skandavo Ameriką ir Vakarus smerkiančius šūkius, svaidė akmenimis ir dažais į diplomatines būstines. Išpuolių, policija netrukdė ir netramdė. Amerikos ambasadoje buvę diplomatai su šeimomis rimtai bijojo įniršusių studentų įsiveržimo į patalpas. Kas sukėlė demonstravusių studentų aistras ir jų anti amerikietiškumą? Gal tai buvo savotiško, bet autentiško patriotizmo apraiška?

Pasak apžvalgininkų, Kinijos žmonės tikrai rimtai išgyveno dėl pažeisto tautinio orumo. Demonstracijų valdžia nevaržė. Tai buvo precedento krašto istorijoje neturintis įvykis. Labai aukšto rango kompartijos ir valdžios pareigūnas per televiziją kreipėsi į tautą. Praeityje valdžios skelbimus perskaitydavo anoniminis skaitovas. Šį kartą betarpiškai į tautą kreipėsi Kinijos viceprezidentas labai pamatuotu pareiškimu, jog valdžia vertina pastarąsias patriotizmo apraiškas, bet kad jomis neleistina pažeisti teisėtumo ir socialinio stabilumo. Šio pareiškimo pagrindinis akcentas buvo nacionalizmas, atgimstantis Kinijoje nauju pavidalu. Valdžia iš vienos pusės didžiuojasi juo ir jį skatina, gi iš kitos prisibijo, vengdama susidurti su nesuvaldomu procesu.

Demonstravusius studentus kai kas bando lyginti su Tienanmeno aikštės demonstrantais. Tai nauja karta, užaugusi per pastaruosius 10 metų, per kuriuos smarkiai pasistūmėjo į priekį Kinijos ekonomika. Būtent krašto ekonomikos pažanga yra sukėlusi stiprius tautinio pasididžiavimo jausmus, kurie žadina nacionalizmą. Smurto veiksmų banga, kurią vargu ar galima laikyti autentiško patriotizmo proveržiu, atslūgo. Bet Vakarai kol kas neįtikino Kinijos savo atsiprašymo už ambasados bombardavimą nuoširdumu. "Atsiprašymas be paaiškinimo netenkina" – atkirto Pekino pareigūnai NATO vardu atsiprašiusiam Vokietijos kancleriui Šrioderiui.

Kanclerio vizitas Kinijoje liko beveik nepastebėtas. Jo atvykimo į Kiniją dieną buvo parvežti trijų ambasados bombardavime žuvusių asmenų palaikai: Oficialios Kinijos žinių agentūros bendradarbis 47 metų Shao Yunhuan, dienraščio "Guangming" korespondentas 31 metų Xu Xinghu ir jo žmona 27 metų Zhu Ying, dirbanti tame pačiame laikraštyje. Valdžia juos paskelbė didvyriais ir revoliucijos kankiniais. Tokiais juos laiko ir daugelis kinų. Žuvusieji buvo pagerbti iškilmingomis valstybinėmis laidotuvėmis. Jų atminimas bus pagerbtas specialiu muziejumi, kuriame bus eksponuojami trijų žuvusių asmeniniai daiktai. Daug kinų yra giliai įsitikinę, kad tai aukos, kritusios vardan kurso, kuris kraštui žada didesnį gerbūvį. Kinai regimai susitelkė ir susivienijo. Bet Vakarams tokio pobūdžio patriotiškumas atrodo toks pat mįslingas, kaip ir Kinijos valdžios atsisakymas priimti Vakarų atsiprašymą už tragišką klaidą Belgrade. Nėra abejonės, kad Kinija nori dar glaudesnių santykių su Vakarais, nes tikisi artimiausiu metu tapti Pasaulinės prekybos organizacijos nare. Bet taip pat nėra abejonės, kad bombų kruša ant Kinijos ambasados Belgrade įvarė pleištą į Vakarų ir Kinijos santykius.

Radio Vaticana

Geriamasis vanduo saugo nuo pūslės vėžio

Vyrai, geriantys pakankamai daug skysčių, pūslės vėžio riziką sumažina dvigubai. Tokie tyrimo, atlikto Harvardo visuomenės sveikatos mokykloje, rezultatai.

"Tai – paprasčiausias vėžio profilaktikos būdas, kokį aš kada nors girdėjau", - teigė Los Andželos mokslininkas Peteris Rossas.

Mokslininkai nežino, kodėl skysčiai padeda išvengti pūslės vėžio. "Atrodo, kad skysčiai išplauna vėžį sukeliančias ląsteles, ir jos turi mažiau galimybių prikibti prie pūslės sienelių", - teigė viena iš gydytojų, dalyvavusių tyrime, Dominique Michaud.

Tyrinėtojai dešimt metų stebėjo 47.909 vyrus. Pastebėta, kad tie, kurie kasdien išgerdavo 10 stiklinių skysčių, dvigubai sumažino pūslės vėžio tikimybę nei tie, kurie išgerdavo mažiau kaip šešias stiklines per dieną.

Pūslės vėžys JAV yra 4 vietoje pagal vėžio ligų skaičių tarp vyrų . Tyrinėtojai teigia, kad paprastas vanduo geriau nei kiti skysčiai apsaugo nuo pūslės vėžio, nors net ir kava ar alkoholiniai gėrimai turi teigiamo poveikio.

Tačiau žinodami galimą kavos ar alkoholio neigiamą poveikį ir tai, kad sultyse gali būti daug kalorijų, mokslininkai rekomenduoja gerti daugiau vandens.

Šiuo metu atliekamas ir kitas tyrimas – tiriama, ar yra ryšys tarp skysčių suvartojimo ir tiesiosios žarnos vėžio. **"L.r."**

Motinos Diena Geelonge

Po pamaldų Geelongo lietuviai susirinko į Lietuvių Namus Pettit Park paminėti Motinos dieną. Sveikino Bendruomenės pirm. Stasys Šutas ir pakvietė tylos minute pagerbti amžinybėn iškeliavusias motinas. Dienos tema kalbėjo Aldona Scano. Jos pasakojimas apie savo mamą ir močiutę palietė visų širdis. Jos abi paliko savo meilę ir šilumą Aldonos širdyje visam gyvenimui. Dauguma klausytojų slapčia pagalvojom, ar mūsų vaikai mus taip prisimins. Šiltais, nuoširdžiais žodžiais Aldona prisiminė savo brangius žmones:

"Kai buvau paprašyta tarti kelis žodžius Motinos dienai, neatsisakiau, bet ir nežinojau, ar sugebėsiu ką nors įdomaus papasakoti. Viskas apie tą žodį "Mama" jau apkalbėta, apdainuota, bet leiskite trumpai papasakoti apie svarbiausias moteris mano gyvenime: mano mamą ir mano močiutę.

Kai pagalvoju apie savo Mamą, ją aiškiai akimis matau, jos aukštą ūgį, švelnų veidą, ypatingai gražią šypseną ir, atsimenu, kad Ji visada mane mylėjo, nors kartais užpykusi pasakydavo: "aš tau nuimsiu drobynėlę, kaip tu benulipsi?" Visi žinome, kokius sunkius laikus mūsų tėvai pergyveno, buvo visokių trūkumų, bet pasižiūrėjus į senas nuotraukas, matau, kad aš visada buvau gražiai aprengta net stovyklose gyvenant. Mama tuoj sukombinavo medžiagos, surado siuvėją , ir štai vėl nauja, graži suknelė! Ji buvo labai gabi mezgėja. Kada sunku buvo vilnos gauti, išardydavo visokius senus daiktus, ir žiūrėk, po kiek laiko jau yra gražiausias nertinis, lietuviškais raštais išmegstas. Taip pat gražiai siuvinėjo. Dar ir dabar jos rankdarbius laikau.

Kaip visi imigrantai gyvenom susigrūdę, ir todėl niekada nepamiršiu, kaip gražiai įrengė mano pirmutinį, nuosavą miegamą kambarį, ir kokia aš jaučiausi laiminga. Vėliau gyvenime supratau, kad Tėvų namuose man visada bus vieta. Mamą domino viskas. Kaip visos moterys, ji mylėjo gėles: augino gražiausius jurginus. Bet gėlė, kuri daugiausia man Mamą primena, yra ramunė. Ji ją vadino "baltgalve", ir mūsų patvoriai jomis žydėjo. Labai mėgo filmus. Jos mėgiamiausia artistė buvo Greta Garbo, o savo miegamajame turėjo tris įrėmintas fotografijas – Onutės, Aldonos ir Gretos; tai reikškia ir mudvi su Onute iškilome į artisčių aukštybes! Daug skaitė, net trim kalbom, nes jai neilgai truko anglų kalbą išmokti. Turėjo tikrą jumoro gyslelę ir mokėjo sunkiausioj valandoj ką nors juokingo rasti, ką man dar šiandieną jos australė kaimynė Ivy Baker su šypsena primena. Per muziką žmogus gali visokius jausmus išreikšti. Kada atėjo laikas iš tėvų namų išeiti, Mama man dovanojo plokštelę, kurios melodija ir žodžiai išreiškė viską, ką tuo momentu jautė širdyje. Tą plokštelę ir šiandieną branginu. Pagalvotum, kad buvau vienintelė šeimoje, bet gi mes buvome keturi vaikai ir kiekvienam buvo skirta asmeniška dalelė meilės ir dėmesio.

Buvau laiminga, turėdama ne tik gerą mamytę, bet ir mylimą močiutę. Jei atrodė, kad Mama skriaudžia, bėgau pas ją pasiskųsti! Kai man vaikystėje teko ilgai ligoninėje gulėti, išvirusi atnešdavo manų košytės, kad australų ligoninėje badu nemirčiau! Kažin ar publikoj yra, kas atsimena senąją Kuršienę? Ji buvo sunkiai dirbanti, senoviška žemaitė. Net čia Australijoje rengėsi pagal seną madą: tamsiom suknelėm, skarele ant galvos, o po skara – kasos! Ana su namiškes žemaitiška rokavuos, o kai nuvažiuodavo į miestą su autobuso šoferiu ir krautuvių pardavėjom vokiškai kalbėjo, nes anglų kalbos niekada neišmoko. Bet ar ją suprato, ar ne, kas žino, bet ji visada parsinešė, ko jai reikėjo! Maldaknygė buvo jos stiprybė, ir dabar akyse stovi vaizdas prie lango sėdinčios, linguojančios, poteriaujančios. Esu tikra, kad ji danguje...

Šios dvi moterys nepasižymėjo nei komercinėj, nei akademinėj srityje, nesusilaukė jokių apdovanojimų, bet mano nuomone yra tikrai vertos būti šiandieną paminėtos, nes tarp kitko per vienus istorijoje žiauriausius laikus (panašiai, kaip šiandien Jugoslavijoje) išsaugojo savo vaikus be savo vyrų pagalbos: dėl jų net vogė, elgetavo, pačios ėjo alkanos ir skurdžios. Skamba dramatiškai, bet taip buvo. Esu tikra, kad kiekvienas čia turi brangius, asmeniškus prisiminimus apie savo mamą, ir būsiu patenkinta jei mano sūnūs kada nors mane su šiluma prisimins. Visoms mamytėms linkiu gražios Motinos dienos ir baigiu poeto J.Jakšto žodžiais:

Buvai Tu
mažyte žvaigžde
mano dienų danguje.
Tavo šviesa
kaip viltis
į gyvenimą vedė mane.
Buvai Tu
mažyte žvaigžde
mano dienų bėgime."

Vėliau šoko mūsų mažųjų šokėjų grupė. Vaikai šoko labai gražiai, - dėkui B.Liebich už jos kantrybę ir darbą. Šokyje gražiai sukosi ir savo laiku buvusio šokių vadovo M.Davalgos trys proanūkiai. Šoka ir jo dukra Danutė. Atrodo, kad meilė šokiui paveldėta!

Po programos, kaip visada, skautų Židinio vyrai paruošė pietus ir kaip visada, viskas buvo labai skanu!

Bendruomenės valdyba dėkoja visiems, prisidėjusiems prie šio renginio.

Irta Valodkienė

ISTORIJOS PAMOKA

(Atkelta iš 4-to psl.)

Dviejų partijos lyderių kovą laimėjo nuosaikesnės politikos šalininkas A.Smetona, o ne jokių nuolaidų politiniams priešininkams nepripažįstantis A.Voldemaras.

Besivaryždami dėl valdžios šie politikai sukosi autoritarinio valdymo rate, pamiršdami ar nenorėdami pripažinti vieno svarbiausių žmonijos laimėjimų – demokratinio valdymo.

Šis istorinis pavyzdys iš mūsų taip mėgstamos tarpukario Lietuvos istorijos rodo, kad dviejų ryškių politikų varžybos partijos viduje negali ilgai tęstis. Anksčiau ar vėliau vienas iš dviejų lyderių turi pasitraukti.

Saulius Jurkevičius
Istorijos mokytojas. - (Iš "L.r.")

A. † A. AGOTA JANČIAUSKIENĖ

Š.m. gegužės mėn. 17 d. Geelongo miesto ligoninėje su mumis atsisveikino tauri patrijotė, Vilniaus krašto lietuvė Agota Miškinytė-Jančiauskienė, gimusi 1912 m. Spalio mėn. 8 d. Gardino rajone. Velionė gerai žinojo, kad jos gyvenimo siūlas nutruks, kad buvo tik laiko klausimas. Dieną prieš ligoninės kapelionas suteikė paskutinius katalikiškus patarnavimus, kas suteikė Agotai stiprybės ramiai užmigti amžinam gyvenimui, sulaukus 86-šių metų.

Lietuvai atgavus nepriklausomybę, Agota buvo tik 6 metukų, jauniausia 9 vaikų šeimoje. Tėvai ūkininkai ir lietuviai patrijotai išgyveno lenkų okupaciją ir jos sunkumus. Nenuostabu, kad jaunystėje Agota su draugėmis buvo įskųsta lenkams už lietuvišką veiklą. Lenkų saugumas turėjo jas nugabenti į Gardino teismą, kuris buvo už 50 km. Jaunos Vilniaus lietuvaitės sugalvojo nubausti lenkų saugumą ir išėjo pėsčiomis, o lenkai turėjo saugoti ir kartu 50 km. eiti, nes neturėjo pinigų sumokėti už traukinį. Nenuostabu, kad Agota visą savo gyvenimą buvo labai duosni, artima lietuviškam gyvenimui, nes buvo krikščioniškai ir dorai tėvų išauklėta.

Po antro pasaulinio karo apsistojo Vokietijoje, Seedorfe. Čia susipažino Liudą Jančiauską, už kurio ir ištekėjo. Vėliau gyveno Zeveno stovykoje ir 1948 m. spalio 24 d. susilaukė dukros Elvyros. 1949 m. emigravo į Australiją ir kurį laiką gyveno prie Deniliquin. Čia 1952 m. rugsėjo mėn. 27 d. sulaukė sūnaus Rimo (Remus). Nuolatiniam ir pastoviam gyvenimui 1954 m. persikėlė į Geelongą, pasistatydami namą Bell Park, ir 1955 m. liepos 5 d. susilaukė Aldonos.

Agotos gyvenimas nebuvo lengvas: trijų vaikų šeima, namo statyba ir mokslas vaikams pareikalavo daug darbo ir pasišventimo. Ne viskas vyko pagal Agotos norą: kartais teko daug pergyventi ir graudžių ašarų išlieti. Čia ir pasirodydavo jos motiniškos širdies gerumas, atlaidumas, niekados neaimanuodavo ir nesiskųsdavo savo likimu. Gal būt daugiausia pergyveno, kai mirė jauniausia dukrelė Aldona, palikdama 3 mažus našlaičius. Vaikų anūkai: Luke, Shaun, Daniel, Adam, Tom, Aldona ir Jackson suteikė daug gyvenimiško džiaugsmo ir užtikrino šeimos tęstinumą. Agotos lietuviško gyvenimo kelias Geelonge labai platus, duosnus ir nuoširdus visoms lietuviškoms organizacijoms, spaudai ir religiniams junginiams.

Laidotuvėmis rūpinosi dukra Elvyra per "King" laidotuvių biurą pagal lietuviškas tradicijas. Gegužės 19 d. vakare lietuviai pripildė laidotuvių koplytėlę Rožinio maldoms, o sekančią dieną šv.Petro ir Povilo bažnyčioje gedulingos pamaldos, kurias atnašavo vietos klebonas Fr.M.Fitzpatrick ir tarė jautrų žodį. Pamaldose dalyvavo apie 90 žmonių. Skaitymą lietuviškai atliko Juozas Gailius, kurį prisiuntė prel.kun.dr. P.Dauknys iš Melbourno. Auką atnešė anūkai Shaun ir Daniel Kardas. Atsisveikinimo žodį tarė Lietuvių Bendruomenės vardu Stasė Lipšienė, Lietuvių Sąjungos klubo – Juozas Gailius ir Bell Park bažnyčios atstovė. Visi kalbėtojai iškėlė jos gerus darbus ne tik lietuvių veikloje, bet ir australų bažnyčios ir labdaros darbe, taip pat išreiškė gilią užuojautą visai šeimai.

Palaidota Rytų kapinėse pas vyrą a.a. Liudą. Ant kapo kunigas ir visa šeima užpylė po žiupsnelį lietuviškos žemės iš Raseinių kapinių. Šermenų kavutė vyko Agotos namuose, kurią organizavo dukra Elvyra, talkininkaujant geroms ir darbščioms lietuviško gyvenimo draugėms.

Ilsėkis Dievo Karalystėje.

Juozas Gailius

MŪSŲ MYLIMOS ŽMONOS, MAMYTĖS, MOČIUTĖS IR SESERS

A. † A. Janinos Šaulienės (Mockutės)
Metinių Prisiminimui

(išsiskyrė iš mūsų tarpo 1998 metų birželio 27 dieną)

Kai skrisi per tolimus Viešpaties
plotus,
Šioj žemėj pavargusi siela,
Te Angelas Sargas tau leidžia
sustoti,
Nors mirksniui ties Lietuva miela.

Nors kūną priglaus svetimoji žemelė
Ir oš negimtieji šilojai,
Akim amžinybės paglostyk tą šalį,
Kurią vis krūtinėj nešiojai.

Bernardas Brazdžionis

Jau praėjo ištisi skausmo bei liūdesio metai nuo to laiko, kai iškeliavai Amžinybėn. Pinasi prisiminimai – džiugūs ir liūdni, bet mes niekada Jūsų neužmiršime.

Su gilia meile ir malda,

Vyras Pranas, vaikai ir giminės

IŠ MŪSŲ PARAPIJŲ

Melbournas

Švč. Marijos garbei Gegužinės pamaldos per 5 šeštadienius Lietuvių Namuose Bendruomenės menėje už visus dalyvius buvo aukojamos šv. Mišios su giesmėm ir po šv. Komunijos buvo giedama Švč. Marijos Litanija ir giesmė. Sekmadieniais po šv. Mišių buvo giedama Švč. Marijos Litanija: porą posmelių kunigas, kitą porą posmelių – choras, tai gražiai nuskamba visiems dalyviams!

Devintinės – Švč. Kristaus Kūno ir Kraujo šventė iškilmingomis pamaldomis Švč. Marijos Jūrų Žvaigždės bažnyčioje buvo iškilmingos pamaldos birželio 6 d. dėkojame Kristui, kad pasiliko Švenčiausiame Sakramente, kuriame jį aukojame Mišiose, priimame Komuniją ir garbiname altoriuje.

Lietuvos išeivijos vyskupas Jo Ekscelencija Paulius Baltakis OFM pranešė iš Amerikos Brooklyn laišku, kad jau sulaukęs 75 m. amžiaus, iš Vatikano atleidžiamas iš pareigų ir grįžta į Tėvynę Lietuvą. Gal Tėvynėje surastų jaunesnį vyskupą, kuris jo pareigas išeivijoje galėtų atlikti. Ekscelecija rašo, kas mūsų lietuvių bendruomenės ir parapijos smarkiai mažėja – jaunimas naujai atvyksta iš Lietuvos nerodo dėmesio lietuviškam išeivijos gyvenimui. Jo Ekscelencija vyskupas Paulius Baltakis linki man Dievo palaimos ir mano globojamai lietuvių bendruomenei.

Lietuvių Karių Veteranų Sąjungos Ramovės Melbourne mirusiųjų atminimui birželio 12 d. šeštadienį 2 val. Lietuvių Namuose Bendruomenės menėje šv. Mišios, kurias aukos prel. dr. Pr. Dauknys ir žodį tars. Dalyvaujančių asmenų skambės visų sutartinės giesmės už mūsų iškeliavusius į Amžinybę, kurių jau nemažas skaičius. Visi priims šv. Komuniją už mūsų mirusius karius ir šv. Mišias baigsime Lietuvos Himnu. Ramovės Valdyba su savo vadu Vladu Bosikiu suruoš svetainėje vaišes. Tai labai draugiškas metinis atminimas už jau mirusius Lietuvos karius – mūsų Ramovės narius.

Birželio baisieji trėmimai į Sibirą 1941 m. birželio 14-22 dienomis sukrėtė visą lietuvių tautą. Juos minėsime iškilmingomis šv. Mišiomis Švč. Marijos Jūrų Žvaigždės bažnyčioje birželio 13 d. sekmadienį 11 val. Organizacijos dalyvauja su vėliavomis. Mūsų Parapijos choras pasirodys ypatingom labai gražiom giesmėm. Po pamaldų bus Lietuvių Namuose skanūs pietus, kuriuos paruoš Socialinės Globos Moterų Draugija ir po jų 1:30 val. Lietuvių Bendruomenė paruoš minėjimą Koncertų salėje.

Geelonge šiuos baisiuosius mūsų tautos trėmimus į Sibirą minėsime Šv. Petro ir Povilo bažnyčioje birželio 20 d. sekmadienį šv. Mišios bus 8:30 val. Ir Geelonge visuomet dalyvauja organizacijos su vėliavomis, pagerbiant baisiuosius mūsų lietuvių tautos trėmimus.

1999 m. gegužės mėn. "T.A." aukotojų sąrašas

50 dol. aukojo E.Aras, 20 dol. P.Stripeikis; po 10 dol. S.Einikis, V.Simanavičienė, A.P. Šimkus, V.Palaitis; 5 dol. S.K. Počius.

Nuoširdiausia padėka aukojusiems.

"T.A." Administracija

PRANEŠIMAS

Pranešame Melbourno Liet. Klubo nariams, kad šiais metais valdybos kadenciją baigia šie Klubo valdybos nariai: Rita Mačiulaitienė ir Benediktas Kaminskas, todėl prašome siūlyti kandidatus sekančiai 1999-2001 m. klubo valdybai. Kandidatų siūlymo formas galima gauti pas baro vedėją arba pas valdybos narius. Užpildytas formas prašome grąžinti klubo valdybai iki liepos mėn. 15 d.

Taip pat primename, kad dar nemažas skaičius klubo narių nėra susimokėję nario mokestį net už kelerius metus, todėl prašome šią pareigą nedelsiant atlikti. Asmenims, nesusimokėjusiems nario mokestį už 2 metus, balsavimo kortelės nebus siunčiamos.

Melb. Liet. Klubo Valdyba

PRANEŠIMAS ŠAULIAMS

Melbourno Šaulių Kuopos Valdyba praneša visiems šauliams bei šaulėms, kad **š.m. birželio mėn. 13 d. sekmadienį,** minėsime trėmimų į Sibirą dieną. Visi šauliai uniformuoti ar ne maloniai kviečiami dalyvauti šv. Mišiose su savo vėliavomis.

Visų šaulių dalyvavimas yra būtinas, kad prisimintume tą baisųjį Birželį, kada raudonasis slibinas visus mus vienaip ar kitaip palietė.

Šaulių Kuopos Valdyba

AUKOS

Gyd. Birutės Žemaitytės kelionių išlaidoms padengti aukojo: S.A.Š. (už kelionę iš Lietuvos ir atgal) – 2200 dol. 100 dol. M.Venckienė, po 50 dol. M.Matulionienė, S.Ribačauskienė, G.Mackevičienė; 20 dol. A.Stankevičienė. Likutis po "Girių Aido" viešnagės – 185 dol.

Už aukas labai nuoširdžiai dėkojame.

Melbourno LKM Draugijos Valdyba

Melbourno Lietuvių Bibliotekoje

Dėmesio Geelongo Lietuvių bendruomenei, kaupiančiai lietuviškas knygas naujai steigiamai bibliotekai: Nuo 11-02 val šeštadieniais ir nuo 12-02 val. sekmadieniais kreiptis į Melbourno Lietuvių biblioteką Lietuvių Namuose, 44-50 Errol St., North Melbourne, 3051. Dabar, kaip tik daug naudotų, bet dar gerai išlaikytų lietuviškų knygų, perdavė Melbourno Lietuvių bibliotekai šie asmenys: Juozas Balčiūnas, Pranas ir Vera Morkūnai, Kazys Šimkūnas, B.Sutkevičius.

(Nukelta į 8-tą psl.)

A. † A. T. G. LOMSARGIUI

mirus užuojautą pareiškiu jo žmonai Elenai, visiems vaikams bei giminėms Australijoje ir Lietuvoje.

Agnė Lukšytė-Meiliūnienė

IŠVEŽIMŲ MINĖJIMAS

Sekmadienį birželio 13 d. 1:30 val p.p.
Melbourno Lietuvių Namuose,
Minėsime Gedulo ir Vilties Dieną.

Paskaitą skaitys Marytė Šidlauskienė. Po to seks meninė dalis. Visi kviečiami dalyvauti.

ALB Melbourno Apylinkės Valdyba

Australijos Baltai Verslininkai (Australian Baltic Chamber of Commerce) rengia pietus

Neseniai įsisteigusi Australijos Baltų Verslininkų Sąjunga ruošia savo pirmutinius biznio pietus Melbourne, pirmadienį birželio mėn. 21 d. 1999, Windsor Hotel.

Laike pietų kalbės Sir Arvi Parbo, žinomas Australijos estų biznio veikėjas. Sir Arvi kalbės tema "Australija ir Baltų valstybės" (Australija and the Baltic States). Sir Arvi dar netaip senai vadovavo vienai iš didžiausių pasaulio kasyklų kompanijai – Western Mining Co. Jis yra pasižymėjęs pasaulyje kasyklų inžinierijoje ir buvo pirmininku ir direktoriumi daugelyje kompanijų Australijoje, įskaitant ir BHP. Jis taip pat aktyviai veikia estų bendruomenės reikaluose Australijoje ir Europoje.

Australijos Baltų Verslininkų prezidentas Linas Žalkauskas tikisi, kad virš šimtas Melbourno lietuvių, latvių ir estų dalyvaus minėtame susirinkime – pietuose. Šio biznio susirinkimo tikslas yra paskatinti biznį tarp Melbourno lietuvių, latvių ir estų.

Dėl tolimesnių informacijų skambinti Linui Žalkauskui telefonu 9819 2842.

PRANEŠIMAS

Š.m. birželio mėn. 27-tą dieną (sekmadienį), 2 val. p.p. šaukiamas ALB Geelongo Apylinkės lietuvių Bendruomenės inc. visuotinis metinis narių susirinkimas, kuris įvyks Lietuvių Namuose Pettit Park.

Narių registracija prasidės 1 val. p.p. Kviečiama visus narius atvykti laiku, tačiau nesusirinkus pilnam narių kvorumui, numatytas susirinkimas įvyks 30 minučių vėliau ir bus laikomas teisėtu.

Susirinkimo darbotvarkė:
1. Susirinkimo atidarymas,
2. Prezidiumo kvietimas,
3. Darbotvarkės papildymas ir tvirtinimas,
4. Mandatų komisijos rinkimai,
5. Praeito visuotinio narių susirinkimo protokolo skaitymas ir tvirtinimas,
6. Pranešimai:
   a) pirmininko,
   b) iždininko,
   c) kontrolės komisijos.
7. Organizacijų pranešimai,
8. Pranešimų diskusijos ir tvirtinimas,
9. Valdybos rinkimai,
10. Klausimai ir sumanymai,
11. Susirinkimo uždarymas.

Kviečiame visus Geelongo apylinkės lietuvius atvykti. Bendruomenės narių dalyvavimas būtinas. Prašome narius susimokėti nario mokestį.

ALB Geelongo B-nės inc. Valdyba

XX-tųjų Australijos Lietuvių Dienų,

įvykusių 1998-tais metais Geelonge,

Bendra Apyskaita

PAJAMOS

1.	Paskola ALB.Valdybos,AL Fondo, GLB Valdybo	12500 dol.
2.	Aukos iš Talkos, GL.Sąjungos, Geelong Council	5000 dol.
3.	Pelnas iš parengimų	1595 dol. 95 c.
4.	2ra rinkliava pamaldose (prel. Dauknio auka)	307 dol. 35 c.
5.	Kitos įvairios pajamos	76 dol.
	Viso pajamų	19479 dol. 30 c.

IŠLAIDOS

1.	Sugrąžinta paskola AL Fondui	10000 dol.
2.	" " Krašto Valdybai	2000 dol.
3.	" " GLB Valdybai	500 dol.
4.	Dainų šventės ir atidarymo nuostolis	3145 dol. 46 c.
5.	Programų ir bilietų spausdinimas	1626 dol. 20 c.
6.	Įvairios išlaidos, susiėjusios su parengimais	723 dol. 30 c.
7.	Ruošos komiteto, pašto ir telefono išlaidos	361 dol. 86 c.
8.	Smulkios išlaidos	67 dol. 28 c.
	Viso išlaidų	18424 dol. 10 c.

Sąmata	Pajamų	19479 dol. 30 c.
	Išlaidų	18424 dol. 10 c.
	Liko pelno	1055 dol 20 c.

Ištrauka iš Revizijos Komisijos Akto: "Knyga ir visi pateisinamieji dokumentai buvo vedami tvarkingai, be priekaištų. Ta pačia proga revizijos komisija su pasigėrėjimu išreiškia padėką Lietuvių dienų ruošos komitetui už taip didelį ir gerai atliktą darbą."

Pasirašė: K.Saldukas, A.Obeliūnas, M.Davalga

IŠGELBĖTI VIENUOLYNE

Vatikano radijo dienraštis skelbia interview su rašytoju Antonio Gaspari, kuris pasistengė surinkti į savo neseniai išleistą knygą įvairius liudijimus, kaip katalikai antrojo pasaulinio karo metais gelbėjo žydus nuo nacių persekiojimų. Kaip sako pats rašytojas, knygoje "Išgelbėti vienuolyne" surinkti liudijimai, tėra tarsi ledkalnio viršūnė, liudijanti apie krikščionių pasiaukojimą, įkvėptą artimo meilės. Rašytojas Antonio Gaspari paminėjo ir vieną kitą epizodą, smulkiau aprašytą neseniai pasirodžiusioje knygoje. Ypač jaudinanti Fiume miesto, dabar Rijeka, prefekto Palatucci istorija. Jis areštuodavo žydus ir skelbdavo, kad juos siunčia priverstiniams darbams į Pietų Italiją. Prefekto brolis pietinėje Italijoje ėjo vyskupo pareigas. Jis ir priimdavo bei paslėpdavo brolio atsiųstus, neva priverstiniams darbams, žydus. Tuo būdu broliai Palatucci išgelbėjo daugiau nei 5 tūkstančius žydų. Deja, naciai susekė Fiume prefekto išmonę ir jis buvo sušaudytas. Ši ir kitos knygoje aprašytos istorijos liudija, kad sudėtingose politinėse ir socialinėse sąlygose, klestėjo žydų ir krikščionių solidarumas, kurio taip trūksta mūsų laikais. Neseniai Romoje vykusiame knygos pristatyme kalbėjęs kardinolas Idris Edward Cassidy linkėjo, kad Vatikano II Susirinkimo pradėtas suartėjimas tarp žydų ir krikščionių, žengęs didelį žingsnį į priekį Jono Pauliaus II pontifikato metais ir toliau tęstųsi, tapdamas nesulaikomu susitaikymo ir brolybės tarp žydų ir krikščionių procesu.

Tęsiant tą pačią temą apie žydų tautybės žmonių gelbėjimą antrojo pasaulinio karo metais, prisimintinas ir Vatikano dienraštyje "L'Osservatore Romano" prieš keletą mėnesių spausdintas įdomus straipsnis apie seseris vienuoles, gelbėjusias žydus nuo nacių persekiojimų. Kongregacija, kurios istorija tęsiasi jau tris šimtus metų, ir kurios pagrindinė charizma visada buvo jaunimo švietimas ir auklėjimas mokyklose – Maestre Pie Filippini – arba lietuviškai išvertus pamaldžios mokytojos, jaunimą auklėja ne tik žodžiais, bet ir savo gyvenimo pavyzdžiu. Jų kukli auka iki šiol nepastebėta ir nesusilaukusi platesnio atgarsio, tikrai žavi. Šios vienuolės seserys, Romos centre esančiame vienuolyne, sugebėjo daugiau nei metus slėpti 114 žydų tautybės žmonių – vyrų ir moterų, suaugusių ir vaikų. Seserims vienuolėms netrūko išradingumo ir drąsos gelbėjant žmones, kuriems grėsė konclageriai ir sunaikinimas, tačiau ir pačioms seserims, jei būtų buvę surasti besislapstantieji, grėsė sušaudymas. Seserys, norėdamos atitolinti įtarimą, kad slapsto žydus, netgi pasikviesdavo vokiečių karininkus pietums į vienuolyną. Kartą kai svečiai bandė, gal ir per klaidą, pasukti ne į tas duris, jiems buvo paaiškinta, kad ten klauzūra ir įeiti negalima. O durys vedė į slėptuvę, kur gyveno 114-ka seserų globojamų žydų tautybės žmonių.

Karui pasibaigus, grupė seserų vienuolių išgelbėtų žmonių, panoro palikti prisiminimui kokį nors dėkingumo ženklą. Jie padovanojo vienuolėms Marijos statulą, iki šiol tebesaugomą vienuolyne, kur buvo slapstomi ir globojami žydai.

Sesuo Margherita Marchione, priklausanti Maestre Pie Filippini kongregacijai, istorikė, šiuo metu gyvenanti Jungtinėse Valstijose, kur praeitais metais išleido studiją apie popiežių Pijų XII, Vatikano dienraščio žurnalistui sakė, kad jai tiesiog pasidaro bloga, kai išgirsta kalbas, kad Bažnyčia II-ojo Pasaulinio karo metais beveik nieko nedarė, kad pagelbėtų persekiojamiems žmonėms, ypač žydams. Kas skleidžia tokias kalbas, neskaitė nė vieno istorinio dokumento, - tvirtino sesuo Margherita, pridurdama, kad tai ne tik melagingi kaltinimai popiežiui Pijų XII, Bažnyčiai ir jos institucijoms, bet taip pat įžeidimas visiems tiems žydams, kurie, pasibaigus karui, surado daugybę būdų, kaip padėkoti Šventajam Sostui ar atskiriems krikščionims, gelbėjusiems juos nuo persekiojimų, o dažnai ir nuo tikros mirties.

Vatikano Radijas

Universitetas mini atkūrimo dešimtmetį

Arūnas KARALIŪNAS

Pradžioje būta abejonių

"Prieš dešimt metų Vytauto Didžiojo universiteto atkūrimo aktas sukėlė daug abejonių ir sulaukė skeptiškų vertinimų, tačiau dabar jis tampa vienu geriausių šalies universitetų", Kaune vykusiame šventiniame renginyje, skirtame šios aukštosios mokyklos atkūrimo 10 metų sukakčiai, kalbėjo šalies Prezidentas Valdas Adamkus.

Iškilmėse dalyvavo valstybės, Kauno miesto vadovai, žymūs mokslininkai, kultūros veikėjai.

Kadenciją baigęs Prezidentas Algirdas Brazauskas prisiminė, kad praėjusio dešimtmečio pabaigoje žengtas žingsnis daug ką nustebino Lietuvoje ir užsienyje. Tai buvo pirmoji Lietuvos aukštoji mokykla, nepriklausiusi nuo valdžios institucijų.

Seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis šmaikštavo, kad universitetas turi labai gražų vardą, kuriam neabejingas joks lietuvis. V.Landsbergis pridūrė, kad ši aukštoji mokykla galėtų vadintis ir Lietuvos atgimimo universitetu, nes buvo kuriama įsimintinu šalies istorijos laikotarpiu.

Didelis išeivijos indėlis

Pirmasis universiteto rektorius, Kalifornijos (JAV) universiteto profesorius Algirdas Avižienis pasakojo, kad šią aukštąją mokyklą pavyko atkurti bendromis Lietuvos akademinių sluoksnių ir išeivijos lietuvių pastangomis. Daugelio tautiečių, dirbusių užsienio universitetuose, grįžimas į Lietuvą siejamas būtent su šio universiteto atkūrimu. A.Avižienis mano, kad sunkiausi laikai jau praeityje, tačiau 10 metų – dar neilgas laikotarpis.

Prieš dešimtmetį A.Aviežienis ragino Kaune kurti aukščiausio lygio universitetą. Dabartinis rektorius

S.Tamkevičiui suteiktas Vytauto Didžiojo universiteto garbės daktaro vardas. L.Brundzos nuotr.

Vytautas Kaminskas akcentavo, kad Vytauto Didžiojo universiteto senato sudėtimi galėtų didžiuotis bet kuri užsienio aukštoji mokykla.

Pusė studentų – kauniečiai

Šiuo metu universitete yra 7 fakultetai ir 2 institutai. Jame mokosi apie 3800 studentų, magistrantų, doktorantų. Kas antras studentas kaunietis.

Už nuopelnus leidžiant "Lietuvos katalikų bažnyčios kroniką" ir "Aušros" atgaivinimą Vytauto Didžiojo universiteto garbės daktaro vardas suteiktas Kauno arkivyskupui metropolitui ir universiteto Katalikų teologijos fakulteto didžiajam kancleriui Sigitui Tamkevičiui. Iki šiol šis vardas buvo suteiktas trylikai žymių visuomenės veikėjų.

Jubiliejiniai universiteto aukso ženklai buvo įteikti Prezidentams V.Adamkui ir A.Brazauskui bei Seimo pirmininkui V.Landsbergiui.

"L.r."

Melbourno Lietuvių Bibliotekoje

(Atkelta iš 7-to psl.)

Per Australijos Lietuvių Fondą gautos knygos: "Partizanai apie pasaulį, politiką ir save". 1944-1956 m. partizanų spaudos publikacijos. Sudarė Nijolė Gaškaitė-Žemaitienė.

"Pragaro vartai-Štuthofas". Sudarė Alisa Rupšienė.

Abu šiuos "Lietuvos kovų ir kančių istorijos serijos" VII ir VIII tomus Vilniuje 1998 m. išleido Pasaulio Lietuvių Bendruomenė su JAV Lietuvių Fondo parama, PLB valdybos darbų rėmėjų aukomis, talkinant "Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centrui" Vilniuje 1998 m.

Abi knygos įrištos tvirtai kietais viršeliais; VII t.-711 psl., VIII t.-485 psl. il.

Širdingas ačiū bibliotekos geradariams. Lietuviška knyga neturėtų mėtytis šiukšlynuose, kol dar čia Lietuvių Namai gali didžiuotis lietuvybės išlaikymo tvirtovių ilgamečiais vardais, globojant lietuvišką knygą.

J.Mikštas
Bibliotekos vedėjas

Šiaulių savivaldybėje tualetas

Gintaras ŠIUPARYS

Gegužės 6 d. žurnalistams buvo surengta improvizuota ekskursija po Šiaulių savivaldybės tualetus. Pasirodo, jų savivaldybėje yra 7, bet durys dažniausiai būna užrakintos.

Po ekskursijos prieita prie išvados, kad surasti tualetą yra keblu, nes kai kurių durys nepažymėtos įprastais simboliais ir niekuo nesiskiria nuo valdininkų kabinetų.

Pastarąją savaitę dėl užrakintų savivaldybės tualetų buvo kilę keli skandalai. Gegužės 5 d. triukšmą pakėlė konferencijos dalyviai, per pertrauką nesugebėję prisibelsti į uždaras tualetų duris.

Didžiausias ažiotažas kilo prieš savaitę, kai 61 metų šiaulietis Leonas Žukauskas gamtinį reikalą atlikti buvo priverstas savivaldybės koridoriuje.

Policininkams šiaulietis sakė, kad eidamas šalia savivaldybės užsinorėjo į tualetą, tačiau ant viešojo tualeto durų kabėjo spyna. Tada pabandė tualetą susirasti savivaldybėje. Bet ir čia durys buvo uždaros. Nebeiškentęs žmogus nusišlapino koridoriuje. **"L.r."**

Jau nelaiko raguotais velniukais

Lenko stereotipas Lietuvoje smarkiai pasikeitė į gera, ir lietuviai nebelaiko lenkų "raguotais velniukais". Apie tai rašė Lenkijos dienraštis "Rzeczpospolita".

"Lenkai nėra lietuviškų anekdotų herojai, nedaug tėra neigiamų posakių, prakeikimų ar dainelių, kurių pagrindiniai herojai būtų lenkai", - rašė laikraštis.

Pasak dienraščio, lenkus "velniukais" laiko vadinamoji 1939-ųjų karta, kurios savimonė formavosi tarpukario metais, kai Lenkija Lietuvai buvo okupantė ir pagrindinis priešas. Tada ir išpopuliarėjo dainelė "Tupi lenkas už kalniuko, blizga akys kaip velniuko".

"Rzeczpospolita" to meto lietuvių "biblija" vadina 1936 metų Adolfo Šapokos istorijos vadovėlį, kuris, anot laikraščio, "pasižymėjo antilenkiškumu". "Tačiau ši karta Lietuvos politinėje scenoje vis mažiau pastebima", - konstatuoja laikraštis.

"Rzeczpospolita" cituoja Tomo Venclovos žodžius, kad tiek Lietuvoje, tiek Lenkijoje mažėja žmonių, kurie garbės reikalu laiko siekį išsaugoti lietuvių ir lenkų nesutarimus.

Kaip pažymi laikraštis, dabar "Lenkija Lietuvai yra strateginis partneris, o santykiai su ja yra vienas Lietuvos užsienio politikos prioritetų".

Laikraščio nuomone, persilaužimas dviejų šalių santykiuose įvyko 1994 metais, pasirašius tarpvalstybinę benradarbiavimo sutartį. **"L.r."**

JAV psichologai teigia, kad vis daugiau moterų Vakaruose nepatenkintos savo išvaizda.

"Moterų nepasitenkinimas savo kūno proporcijomis, veido bruožais, plaukų spalva, kojų ilgiu ir panašiai ypač padidėjo po antrojo pasaulinio karo ir pasiekė viršūnę šiame dešimtmetyje", - tvirtina JAV psichologai Alan Feingold bei Ronald Mazella.

Jų teigimu, šiuo metu daugiau nei du trečdaliai moterų nepatenkintos savo išvaizda.

Moterų pavyzdžiu pradeda sekti ir vyrai, kurie vis kritiškiau vertina savo išvaizdą.